

Dosarul nr. 3-124/25
2-25138185-02-3-27092025

HOTĂRÂRE
în numele Legii

28 septembrie 2025
Chișinău

mun.

*Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ din
cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții de Apel Centru*

În componența:

Președintele completului, judecător
Judecători
Lucia
Grefier

Sîrbu Victoria
Cașcaval Andrei și Bagrin

Jumiga Tamara

examinând în ședință publică, în ordinea contenciosului administrativ electoral, acțiunea înaintată de Partidul Politic „MOLDOVA MARE” împotriva Comisiei Electorale Centrale, terți Serviciul de Informații și Securitate, Centrul Național Anticorupție, Inspectoratul General al Poliției și Partidul Politic „Partidul Social Democrat European” cu privire la contestarea actului administrativ defavorabil cu caracter individual,

C O N S T A T Ă :

Obiectul și temeiurile acțiunii deduse judecătii:

La 27 septembrie 2025, ora 16:29, conform ștampilei aplicate înregistrate, Partidul Politic „MOLDOVA MARE” a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Comisiei Electorale Centrale, terți Serviciul de Informații și Securitate, Centrul Național Anticorupție, Inspectoratul General al Poliției și Partidul Politic „Partidul Social Democrat European”, solicitând:

-anularea hotărârii Comisiei Electorale Centrale din 26 septembrie 2025 privind anularea înregistrării concurentului electoral Partidul Politic „MOLDOVA MARE” și a listei de candidați la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova din partea Partidului Politic „MOLDOVA MARE” pentru alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025.

În argumentarea acțiunii, reclamantul Partidul Politic „MOLDOVA MARE” a invocat că prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 4119 din 26 septembrie 2025, s-a dispus:

-se admite parțial sesizarea nr. CEC-7/23379 din 22 septembrie 2025 a Partidului Politic „Partidul Social Democrat European”;

-se ia act de sesizările Inspectoratului de Poliție Orhei, Inspectoratului de Poliție Bălți, Direcției de Poliție a Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia, Inspectoratului Național de Investigații, Centrului Național Anticorupție, Serviciului de Informații și Securitate.

-se anulează înregistrarea concurentului electoral, Partidul Politic „MOLDOVA MARE”, și listei de candidați la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova din partea Partidului Politic „MOLDOVA MARE”.

De asemenea, prin prezenta hotărâre s-a expediat Ministerului Justiției dosarul administrativ și s-a sesizat Ministerul în vederea examinării aplicabilității art. 3, art.21 din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice în privința Partidului Politic „MOLDOVA MARE”.

Reclamantul indică că, temeiul legal pentru aplicarea sancțiunii anulării înregistrării lipsește, deoarece nici o modalitate normativă nu a fost demonstrată.

Partidul Politic „MOLDOVA MARE” comunică că, atât în cadrul procedurii administrative, cât și în cadrul procedurii de contencios administrativ sau ca rezultat al acestora, nici o persoană nu poate beneficia de privilegii, nu poate fi dezavantajată, lipsită de drepturi sau scutită de obligații pe motiv de rasă, origini familiale, sex, limbă, cetățenie, apartenență etnică, religie, convingeri politice sau ideologice, educație, situație economică, condiție socială.

Partidul Politic „MOLDOVA MARE” subliniază că nu a fost tratat în mod egal ca alte formațiuni politice. Astfel, în perioada campaniei electorale, Partidul Politic „MOLDOVA MARE” a fost împiedicat să participe cu depline drepturi, prin crearea artificială a piedicilor orchestrate de Comisia Electorală Centrală.

În opinia reclamantului, anularea înregistrării și excluderea arbitrară din alegeri a Partidului Politic „MOLDOVA MARE” este un caz fără precedent, or Comisia Electorală Centrală și-a arogat atribuții judiciare, în contextul în care acest mecanism poate fi pus în aplicare, doar de către instanța de judecată.

Partidul Politic „MOLDOVA MARE” susține că participarea unor persoane sancționate contravențional la întâlnirile organizate de alte partide sau pretinsele „investigații jurnalistice”, nu a stat la baza excluderii din alegeri cu anularea înregistrării a altor partide politice.

Consideră relevant faptul că potrivit sentințelor pronunțate în cauzele penale legate de finanțarea ilicită a partidelor, martorii audiați indică că *„ar fi primit bani pentru a vota pentru candidatul PP „Partidul Nostru” - Renato Usatii și pentru candidatul susținut de PP „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova” - Alexandr Stoianoglo”*. Or, nimeni nu indică că ar fi primit bani pentru a vota candidatul independent Victoria Furtună, fapt stabilit prin mai multe sentințe judiciare.

În viziunea reclamantului se constată aplicarea dublelor standarte, deoarece în cazul Partidului Politic „MOLDOVA MARE”, doar o pretinsă investigație jurnalistică și un șir de sesizări de la inspectoratele teritoriale de poliție, Serviciul de Informații și Securitate, Centrul Național Anticorupție, fără existența unui act judecătoresc definitiv, a servit temei de excludere din cursă.

Reclamantul menționează că conduita autorității pârâte Comisia Electorală Centrală, implică grave curențe de la principiul bunei-credițe, exprimată prin abuz de drept, violarea deliberată a drepturilor recunoscute de art. 3 din Protocolul Adiiional nr. 1 la Convenție, tănuirea intenționată a informației relevante care succede emiterea actului administrativ defavorabil cu caracter individual, tratamente diferențiate, prezentarea informației false sau incomplete.

Totodată, Partidul Politic „MOLDOVA MARE” consideră că autoritatea pârâtă - Comisia Electorală Centrală, nu a acționat cu integritate, manifestând o favorizare fățișă a altor candidați electorali în materie de transparență și furnizare a datelor din procedura administrativă.

Cu titlu de exemplificare a tratamentului diferențiat, face referire la hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3993 unde pentru „acuzații similare”, a fost aplicată sancțiunea „avestimentul”, or în cauza pendinte, în raport cu alți subiecți, aceeași contestație, a fost declarată ca fiind lipsită de probe.

Reclamantul apreciază acțiunile și declarațiile Comisiei Electorale Centrale ca fiind vădit contradictorii, în raport cu subiecții procesului electoral, deoarece comportamentul, promisiunile și practicile anterioare, denotă o practică dublicitară a autorității electorale, de natură să compromită întregul proces electoral.

Mai mult, în procedurile legate de Partidul Politic „MOLDOVA MARE”, membrii Comisiei Electorale Centrale, Dana Munteanu și Rita Lefter-Simașco s-au abținut, iar formațiunea avea speranța legitimă ca această conduită să fie coerentă și aplicabilă identic.

Partea reclamantă relevă că la materialele dosarului administrativ, este anexată decizia de intentare a procesului contravențional în privința lui Pavel Postică, Angelica Caraman și Tatiana Barburoș, fapt care făcea imposibilă, participarea acestora în procedura administrativă, deoarece Partidul Politic „MOLDOVA MARE”, în prezenta cauză are calitatea de victimă.

Partidul Politic „MOLDOVA MARE” indică că la nivelul instanțelor naționale, a fost modelată o practică judiciară uniformizată, aferent imposibilității participării participanților la procedura administrativă, care sunt antrenați în diferende judiciare preexistente, or asta duce la vicierea echității procedurilor, în sensul art. 6 din Convenție. Astfel, în cauza nr. 3ra-23/25 Curtea Supremă de Justiție a conchis că existența unor proceduri pendinte, paralele constituie un motiv serios de inadmisibilitate a participării la procedura administrativă.

Susține că Partidului Politic „MOLDOVA MARE”, condus de Victoria Furtună, nu i-a fost respectat dreptul la un tribunal independent, imparțial și legal constituit în sensul art. 6 din Convenție combinat cu ar. 14, 16 și 17. Or, aplicabilitatea art. 6 din Convenție, se extinde și asupra procedurilor prejudiciare.

În ceea ce privește al doilea test, atunci când testul se aplică unui complet de judecători, aceasta înseamnă că este necesar de a stabili dacă, pe lângă comportamentul personal al oricărui dintre membrii acelui complet, există fapte care pot fi stabilite și care pot trezi dubii în ceea ce privește imparțialitatea.

În opinia reclamantului, conform prevederilor Codului administrativ, membrii CEC, Pavel Postică, Angelica Caraman și Tatiana Barburoș erau obligați să informeze părțile

despre o posibilă incompatibilitate. Or, motivul de răzbunare și dorința de a fi docili în fața regimului politic prin deservire, din partea membrilor Comisiei Electorale Centrale, este evidentă.

Reamintește că articolul 6 § 1 al Convenției impune o obligație fiecărei instanțe naționale să verifice dacă, așa cum este formată, ea reprezintă o „instanță imparțială” în sensul acestei prevederi (a se vedea Remli v. France, hotărâre din 23 aprilie 1996, Reports of Judgments and Decisions 1996-11, § 48J).

Din interpretarea stricto sensu, a situației descrise, afirmă că nici Victoria Furtună și nici Partidul Politic „MOLDOVA MARE” nu poartă răspundere pentru faptul că la întâlnirile cu alegătorii ar fi venit persoane sancționate contravențional și care anterior ar fi fost simpatizanți a unor altor partide. Or, în aceste împrejurări, dreptul de veto al autorității pârâte, pentru o pretinsă investigație jurnalistică, nu trece testul de proporționalitate și transformă procedura administrativă într-un formalism excesiv.

Astfel, circumstanțele speței denotă cu certitudine violarea art. 3 din Protocolul Adicional nr. 1 la Convenție, care consacră dreptul la alegeri libere, și art. 14 care interzice discriminarea. Or, neadmiterea participării Partidului Politic „MOLDOVA MARE” la alegerile din 28 septembrie 2025 este arbitrară și a avut motive ascunse, și anume excluderea unui concurent cu un suport înalt din partea populației.

În continuare, indică că Comisia Electorală Centrală în conjurație cu Serviciul de Informații și Securitate au falsificat documente oficiale, menționând că în perioada 05 iulie 2025 Victoria Furtună ar fi fost beneficiara unei curse charter ISTANBUL (1ST)-DUBAI (DBX), și au organizat scurgerea în presă a informației. Însă, în realitate, informațiile din sursele oficiale arată că în perioada nominalizată, Victoria Furtună nu a părăsit teritoriul Republicii Moldova. Or, mai mult, potrivit IP Agenția Servicii Publice, în registrul de stat al cetățenilor există 15 persoane cu numele Victoria Furtună.

Relatează că terții, cu aprobarea tacită au falsificat informațiile legate de participarea minorilor la întrunirile din or. Orhei, or din analiza actului de sesizare a organului de constatare, rezultă că anume membrul Partidul Politic „MOLDOVA MARE” a apelat la 112 și a solicitat intervenția poliției, pe motiv că 2 angajați ai poliției criminale, au adus minori pe care îi instructau cum să se infiltreze printe oamenii veniți la întrunire.

Un alt episod de falsificare, rezidă în pretensele fotografii, executate de persoane necunoscute, în circumstanțe necunoscute, anexate la „notele informative”, care nici măcar nu corespund condițiilor de find și validitate prevăzute la art. 260 Cod de procedură penală, ci au fost extrase de pe rețelele de socializare, de la alte evenimente sociale.

În contextul proporționalității, Curtea Europeană a subliniat, de asemenea, necesitatea de a oferi garanții suficiente împotriva arbitrariului în cadrul procedurilor autorităților naționale, inclusiv necesitatea de a prezenta motive suficiente. În cauza Partidul Politic „Patria” și alții împotriva Republicii Moldova, excluderea unui partid din cursa electorală cu 3 zile înainte de alegerile parlamentare din cauza presupusei utilizări de fonduri străine nedeclarate a fost considerată arbitrară ca urmare a lipsei unor garanții procedurale suficiente.

În cauza Partidul Conservator Rus al întreprinzătorilor și alții împotriva Federației Ruse, 2007, Curtea a concluzionat că procedura internă în baza căreia lista completă a

unui partid a fost anulată din cauza unor informații incorecte date de unii candidați din listă a încălcat principiul securității juridice.

Suplimentar, în jurisprudența sa, Curtea Europeană a reținut în mod constant că democrația reprezintă un element fundamental al ordinii publice europene și că drepturile subiective garantate de articolul 3 al Protocolului nr. 1 la Convenție, care include dreptul de a vota și dreptul de a candida la alegeri, sunt cruciale pentru stabilirea și pentru menținerea fundamentelor unei democrații coerente și efective, guvernate de preeminența dreptului [Karácsony și alții v. Ungaria [MC], 17 mai 2016, § 141; Teslenko și alții v. Federația Rusă, 5 aprilie 2022, §117; Kalda v. Estonia [nr. 2), 6 decembrie 2022, §§ 37-38).

Un alt viciu fundamental, rezidă în încălcarea dreptului la apărare, or, participanților la procedura administrativă, nu le-a fost acordată posibilitatea de a administra probe, demersul a audiere a martorilor nici nu a fost pus la vot, iar membrii recuzați au participat la examinarea recuzării în privința propriei persoane, admițând astfel, consumarea conflictului real de interese.

Sub aspect de proporționalitate, sancțiunea colectivă de aplicare a restricției de a participa în alegeri a 56 de persoane, nu este însoțită de suficiente garanții apte să asigure o protecție împotriva arbitrariului.

La pct. 65 din hotărârea Curții Constituționale nr. 16 din 03 octombrie 2023, Curtea a reținut că procedura care conduce la aplicarea unei asemenea interdicții într-un caz individual trebuie însoțită de suficiente garanții apte să asigure respectarea statului de drept și protecția împotriva arbitrarului. Această procedură trebuie să se desfășoare în fața unei autorități independente care să audieze persoana vizată și să adopte o decizie motivată (a se vedea § 96 din Avizul consultativ al Curții Europene a Drepturilor Omului din 8 aprilie 2022).

Cu titlu preliminar, Partidul Politic „MOLDOVA MARE”, reține că, potrivit pct. 1.1 lit. d) din Codul bunelor practici în materie electorală, privarea de drepturile electorale poate avea loc cu respectarea cumulativă a următoarelor condiții: privarea trebuie să fie prevăzută de lege; principiul proporționalității trebuie să fie respectat; suspendarea drepturilor electorale trebuie să se bazeze pe recunoașterea incapacității mintale sau condamnarea la privațiune de libertate prin hotărâre definitivă a instanței de judecată pentru comiterea unor infracțiuni grave; suspendarea drepturilor politice sau constatarea incapacității mintale poate fi impusă numai prin hotărârea specială a instanței de judecată.

La pct. 71 din hotărârea prenotată, Curtea a observat că procedura de înregistrare a candidaților se desfășoară pe baza actelor prezentate de candidați, în funcție de respectarea cerințelor stabilite de lege, autoritatea electorală fie înregistrează, fie refuză înregistrarea candidaților. Această procedură nu este contradictorie, în care o autoritate a statului să-i solicite organului electoral să refuze înregistrarea candidatului în legătură cu rolul acestuia la comiterea faptelor pentru care partidul din care face parte a fost declarat neconstituțional, iar candidatul să solicite respingerea acestui demers. Această carență le permite organelor electorale să refuze în mod automat înregistrarea candidaților care cad sub incidența interdicției contestate, fără a aprecia în mod individual rolul candidatului la comiterea faptelor pentru care partidul din care face parte a fost declarat neconstituțional.

De asemenea, până la adoptarea deciziei de către organul electoral, legea nu-i garantează candidatului dreptul de a fi ascultat, de a prezenta probe și de a fi reprezentat de un avocat.

Prin urmare, Curtea a constatat că dispozițiile art. 16 din Codul electoral, în partea omisiunii de a acorda posibilitatea de remediere, nu asigură un remediu efectiv împotriva eventualelor decizii ale organelor electorale bazate pe acest motiv de respingere a înregistrării candidaților la alegeri și nu sunt însoțite de suficiente garanții apte să asigure o protecție împotriva arbitrariului.

Partea reclamantă menționează că până în prezent, solicitarea Curții Constituționale nu a fost executată.

Prin urmare, Partidul Politic „MOLDOVA MARE” punctează că dispozițiile autorității pârâte, prin încălcarea principiului proporționalității, a făcut uz de măsură disproporționată cu scopul legitim urmărit, contrar articolelor 38 și 54 din Constituție.

Raportând jurisprudența CtEDO la circumstanțele cauzei, partea reclamantă reține că împiedicarea unui număr de 56 de candidați de a participa la alegeri, din cauza unei participării la întâlniri cu candidații a unor persoane sancționate contravențional, nu este proporțională și aduce atingere dreptului „pasiv” de a fi ales.

Un alt aspect al tratamentului diferențiat, rezidă în faptul că, la concurentul electoral cu denumirea Blocul „ALTERNATIVA”, de asemenea, unul din lideri are sancțiuni aplicate de statele străine, însă în acest caz, Comisia Electorală Centrală nu a considerat necesară excluderea din cursa electorală.

La fel, partea reclamantă invocă depășirea limitelor dreptului discreționar, precizând că autoritatea pârâtă - Comisia Electorală Centrală, în mod arbitrar și tendențios a făcut uz de putere discreționară care nu este delimitată.

Chiar dacă face obiectul controlului judiciar din punct de vedere formal, nu trece de testul previzibilității. Aceeași concluzie este valabilă și pentru puterea discreționară nelimitată a instanțelor judecătorești.

În realitate, în urma anulării înregistrării concurentului electoral, Comisia Electorală Centrală nu avea la îndemână un drept discreționar, întrucât această măsură poate fi dispusă numai de către instanța de judecată cu respectarea unor condiții exhaustive.

Așadar, în motivarea deciziei sale, reclamantul notează că Comisia Electorală Centrală nu face referire la care persoane din lista de candidați ar fi fost exponenții unor alte partide sau competitori electorali. Or, autoritatea pârâtă nu avea la dispoziție posibilitatea de a alege, or, norma aferentă blocului electoral camuflat este una de strictă interpretare.

Partea reclamantă învederează că în speța conexă Partidului Politic „MOLDOVA MARE”, autoritatea pârâtă era obligată să trateze starea legată de participarea unor persoane sancționate contravențional la întâlniri și chestiunea legată de sancțiunile internaționale, în aceeași manieră în care a procedat cu alte formațiuni politice cum ar fi MAN; NOI, Blocul Alternativa etc. Totuși în cazul Partidului Politic „MOLDOVA MARE”, autoritatea pârâtă a aplicat mecanismul neadmiterii participării la scrutin, admitând ingerința ultima ratio, incompatibilă cu garanțiile dezvoltate de CtEDO.

La fel, reclamantul indică că speța Partidului Politic „MOLDOVA MARE” reprezintă o repetare trasă la indigo a cauzei Partidul Politic „PATRIA” și alții c.

Moldovei”, care s-a soldat cu condamnarea de către instanța europeană și nepromovarea evaluării externe pe acest motiv, a judecătorilor care au participat la examinarea cauzei.

În final, partea reclamantă invocă ca temei de anulare a actului administrativ contestat, și conotația politică, din motivele ce succed.

La 27 septembrie 2025 în localul Radisson Blue în fața partenerilor internaționali implicați în misiunea de observare a scrutinului, exponentul guvernării Mihai Popșoi a declarat: „guvernarea a decis excluderea pe motive politice a concurentului electoral Partidul Politic „MOLDOVA MARE”, or dacă ați ști că Hitler poate ajunge la guvernare, voi nu ați cere excluderea?”.

Relevantă în acest sens consideră, cauza Popovici c. Moldovei cererile nr. 289/04 și 41194/04 unde Curtea a reținut:

„Curtea conchide că ambele sugerează, în mod clar, că dl Gurbulea îl considera pe reclamant ca fiind vinovat de faptul că el era conducătorul unei organizații criminale. Totuși, chiar presupunând faptul că numele Micu a fost folosit ca denumire a organizației criminale și nu ca nume al reclamantului, după cum a sugerat Guvernul, rezultatul rămâne același. O declarație că o organizație criminală poartă numele cuiva constituie o acuzație implicită că purtătorul inițial al numelui (persoana) este într-un fel implicat în organizație. În caz contrar, pentru organizație pur și simplu nu ar exista motive de a-i purta numele. Prin urmare, declarația dlui Gurbulea a fost, în mod clar, o declarație cu privire la vinovăția reclamantului, care, mai întâi de toate, a încurajat publicul să-l considere pe acesta vinovat și, în al doilea rând, a prejudecat aprecierea faptelor de către autoritatea judiciară competentă. Prin urmare, a avut loc o violare a articolului 6§ 2 al Convenției”.

Solicitarea reclamantului:

- *anularea hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr.4119 din din 26 septembrie 2025.*

Poziția pârâtei și a terților:

La 27 septembrie 2025, Comisia Electorală Centrală a depus referință pe marginea cauzei de contencios administrativ intentată la acțiunea Partidului Politic „MOLDOVA MARE”.

În susținerea poziției sale, partea pârâtă a reiterat argumentele invocate în hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 4119 din 26 septembrie 2025.

Suplimentar, Comisia Electorală Centrală a invocat că aspectele expuse în acțiunea înaintată de către Partidul Politic „MOLDOVA MARE” nu depășesc nivelul unor speculații și interpretări subiective. Acțiunea nu conține elemente de fapt și de drept capabile să răstoarne constatările temeinic documentate și analizate de Comisia Electorală Centrală.

Astfel, Comisia Electorală Centrală susține că în cuprinsul acțiunii nu au fost prezentate probe directe, pertinente și concludente, care să confirme veridicitatea afirmațiilor și care ar putea servi drept bază pentru o examinare judiciară obiectivă. În lipsa unor asemenea probe, simpla exprimare a unor nemulțumiri sau relatări generale,

fără suport material și legal, nu poate constitui temei pentru admiterea cererii și nici pentru înlăturarea hotărârii Comisiei.

Totodată, partea pârâtă remarcă că în condițiile în care actul contestat a fost adoptat în temeiul unui volum consistent de materiale prezentate de instituțiile competente ale statului, în urma unei examinări complete și imparțiale, nu poate fi reținut că relatările reclamantului ar putea prevala asupra acestui probatoriu.

Totodată, cu referire la invocarea de către reclamant a principiului prezumției de nevinovăție, Comisia Electorală Centrală subliniază că acesta are relevanță exclusiv în cadrul proceselor penale sau contravenționale, unde persoana este acuzată de săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală ori contravențională.

În materia electorală, legiuitorul a instituit un cadru distinct de reglementare, menit să prevină și să oprească prompt eventualele abateri, în scopul garantării corectitudinii și integrității scrutinului.

În acest sens, Comisia Electorală Centrală consideră relevante și constatările Curții Supreme de Justiție, expuse în încheierea din 27 septembrie 2025 (dosarul nr. 3ra-690/25) de la pct. 21, conform cărora invocarea prezumției de nevinovăție nu poate constitui temei pentru a împiedica autoritatea electorală să intervină în vederea aplicării măsurilor prevăzute de legislația electorală, în caz de constatare a unor nereguli sau încălcări. Așadar, transpunerea acestui principiu în afara sferei sale firești de aplicare nu poate fi considerată pertinentă în raport cu specificul procedurilor electorale.

În final, Comisia Electorală Centrală conchide că afirmațiile reclamantului constituie simple conjecturi și argumente speculativ-juridice, care nu pot fi reținute ca temei de anulare a hotărârii vizate, în consecință, aceste susțineri nu au relevanță juridică și nu afectează legalitatea procedurii administrative realizate de Comisie.

Totodată, Comisia Electorală Centrală, subliniază că în toate acțiunile și deciziile sale, își fundamentează activitatea pe principiile statului de drept, acționând cu rigoare și imparțialitate pentru a asigura respectarea deplină a normelor juridice aplicabile. În acest sens, fiecare hotărâre emisă de Comisie este rezultatul unei analize minuțioase a cadrului legal, urmărindu-se evitarea oricăror conflicte de interese și garantarea transparenței în desfășurarea procesului electoral. Comisia își asumă un rol crucial în menținerea integrității instituțiilor democratice, asigurând că toți participanții la procesul electoral respectă regulile și că deciziile sunt luate în mod corect, echitabil, transparent și cu deplină responsabilitate față de interesul public.

Comisia Electorală Centrală a solicitat respingerea acțiunii înaintate de Partidul Politic „MOLDOVA MARE” cu privire la anularea hotărârii Comisiei Electorale Centrale din 26 septembrie 2025, ca fiind neîntemeiată.

La 28 septembrie 2025, terțul Inspectoratul General al Poliției a depus referință pe marginea acțiunii înaintată de Partidul Politic „MOLDOVA MARE”.

În argumentarea referinței, a invocat că hotărârea nr. 4119 din 26 septembrie 2025 a fost adoptată de Comisia Electorală Centrală în baza unei analize a sesizărilor depuse de autoritățile competente, inclusiv Inspectoratele de poliție din subordinea Inspectoratului General al Poliției și alte instituții de aplicare a legii, care au identificat aspecte de nerespectare a normelor legale de către Partidul Politic „MOLDOVA MARE”.

Inspectoratul General al Poliției consideră că, la caz, Comisia Electorală Centrală corect și în mod judicios a făcut uz de dreptul său prin care este investită prin lege să dispună măsuri corespunzătoare în cazul în care se constată că activitățile unui partid nu sunt în conformitate cu normele legale sau prezintă riscuri la adresa ordinii publice sau securității naționale.

Inspectoratul General al Poliției susține că respectarea normelor privind finanțarea partidelor politice constituie o condiție indispensabilă pentru asigurarea caracterului democratic al alegerilor și pentru menținerea încrederii cetățenilor în procesul electoral. Partidele politice sunt entitățile de bază care reprezintă mecanismele prin care se formează și se exercită puterea în stat. În aceste condiții, orice vicii în activitatea lor financiară nu doar compromit corectitudinea competiției electorale, ci și afectează însăși legitimitatea instituțiilor publice alese.

Poziția participanților la proces expusă în cadrul dezbaterilor judiciare:

Reprezentantul reclamantului Partidul Politic „MOLDOVA MARE”, avocatul Hlopețchi Igor în ședința de judecată a susținut integral argumentele indicate în motivarea acțiunii și a solicitat admiterea acesteia în sensul formulat.

În ședința de judecată, reprezentanții pârâtei Comisia Electorală Centrală, Hamâc Diana și Nastas Ruslan au susținut argumentele indicate în referința depusă și au solicitat respingerea acțiunii formulate de Partidul Politic „MOLDOVA MARE”.

Reprezentantul terțului, Serviciul de Informații și Securitate, Fria Radu, în ședința de judecată a solicitat respingerea acțiunii.

În ședința de judecată, reprezentanții terților Centrul Național Anticorupție, Inspectoratul General al Poliției și Partidul Politic „Partidul Social Democrat European” nu s-au prezentat, procedura de citare a fost respectată. Totodată, terții care nu s-au prezentat în ședința de judecată, au depus cereri de examinare a acțiunii în lipsa acestora.

Aprecierea instanței de judecată:

Studiind materialele cauzei și audiind explicațiile participanților în proces, instanța de judecată constată că acțiunea în contencios administrativ depusă de Partidul Politic „MOLDOVA MARE” este admisibilă, dar neîntemeiată, din motivele care vor fi prezentate în continuare de Completul judiciar specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Centru.

Cu referire la admisibilitatea acțiunii:

Prevederi relevante ale Codului administrativ sunt următoarele:

Articolul 2. Reglementarea raporturilor administrative

(2) Anumite aspecte ce țin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară și nu contravine principiilor prezentului cod.

Articolul 3. Scopul legislației administrative

Legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea

asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public și de regulile statului de drept.

Articolul 5. Activitatea administrativă

Activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.

Articolul 10. Actul administrativ individual

(1) Actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Cu raportare la speța în cauză se reține că, prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 4119 din 26 septembrie 2025, s-a dispus:

-se admite parțial sesizarea nr. CEC-7/23379 din 22 septembrie 2025 a Partidului Politic "Partidul Social Democrat European";

-se ia act de sesizările Inspectoratului de Poliție Orhei, Inspectoratului de Poliție Bălți, Direcției de Poliție a Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia, Inspectoratului Național de Investigații, Centrului Național Anticorupție, Serviciului de Informații și Securitate.

-se anulează înregistrarea concurentului electoral, Partidul Politic „MOLDOVA MARE”, și listei de candidați la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova din partea Partidului Politic „MOLDOVA MARE”.

-s-a expediat Ministerului Justiției dosarul administrativ și s-a sesizat Ministerul în vederea examinării aplicabilității art. 3, art.21 din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice în privința Partidului Politic „MOLDOVA MARE”.

Art. 10 din Codul administrativ utilizează termenul „caz individual” pentru a delimita actul administrativ individual de actul administrativ normativ. Cazul individual se referă la o situație concretă (caracterul concret al unui șir de fapte). Din aceste considerente actul administrativ individual general trebuie destins de reglementările abstract-generale.

Actul administrativ normativ este caracterizat prin două elemente, dintre care elementul de bază fiind caracterul său abstract, care înseamnă număr nedeterminat de situații, și al doilea element se referă la caracterul său general (număr nedeterminat de persoane).

La caz însă, Completul judiciar reiterează că actul administrativ contestat se referă strict la anularea înregistrării concurentului electoral, Partidul Politic „MOLDOVA MARE”, și listei de candidați la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova din partea Partidului Politic „MOLDOVA MARE”.

Astfel, din conținutul însăși a actului administrativ contestat se denotă faptul că acesta este îndreptat față de subiecți determinați- concurentului electoral, Partidul Politic „MOLDOVA MARE”, și listei de candidați din partea Partidului Politic „MOLDOVA MARE”, în privința cărora s-au produs efectele juridice- anularea înregistrării în cadrul

alegerilor parlamentare din 28 septembrie 2025, respectiv, acesta nu este un act normativ în sensul prevăzut de art. 12 din Codul administrativ, dar constituie un act administrativ individual.

Articolul 11. Categoriile actelor administrative individuale

(1) Actele administrative individuale pot fi:

a) acte defavorabile - actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

Completul judiciar statuează că, actul administrativ individual - hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 4119 din 26 septembrie 2025, constituie un act administrativ individual defavorabil reclamantului Partidul Politic „MOLDOVA MARE”, întrucât acesta anulează înregistrarea concurentului electoral și a listei de candidați, ceea ce reprezintă o sancțiune electorală.

Conform art. 53 alin. (1) din Constituție

Persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea pagubei.

Articolul 17. Dreptul vătămat

Drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Articolul 20. Acțiunea în contencios administrativ

Dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Articolul 39. Accesul liber la justiție

Controlul judecătoresc al activității administrative este garantat și nu poate fi îngrădit.

Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

Articolul 189. Întărirea acțiunii în contencios administrativ

Orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Din corelarea normelor enunțate, se desprinde că revendicarea dreptului propriu constituie una dintre condițiile fundamentale pentru ca acțiunea în contencios administrativ să treacă testul admisibilității. Cu alte cuvinte, pentru ca o acțiune în contencios administrativ să fie considerată admisibilă, reclamantul trebuie să demonstreze că drepturile sale proprii au fost sau ar putea fi afectate de actul administrativ contestat. Aceasta asigură că doar persoanele cu un interes juridic real și direct pot iniția astfel de acțiuni, garantând astfel eficiența și relevanța procesului judiciar.

Revendicarea dreptului trebuie să se deducă din susținerile formulate prin cererea de chemare în judecată. În conținutul acestei cereri, reclamantul trebuie să invoce explicit vătămarea dreptului propriu. Expresiile utilizate în textul articolelor 17, 39 și 189 din Codul administrativ, cum ar fi „drept vătămat” și „încălcarea unui drept al său”, se referă la drepturi subiective concrete. Astfel, reclamantul trebuie să specifice în mod clar și precis care sunt drepturile sale subiective care au fost încălcate de actul administrativ contestat.

De altfel, circumstanțe ce au fost respectate de reclamantul Partidul Politic „MOLDOVA MARE”, care a invocat vătămarea dreptului propriu în motivele de fapt și de drept ale cererii de chemare în judecată, ce constituie în sine un drept subiectiv concret.

În lumina circumstanțelor relatate, Completul de judecată conchide că, prin acțiunea depusă, Partidul Politic „MOLDOVA MARE” a revendicat apărarea, pe calea controlului judecătoresc, a unui drept în sensul art. 17 din Codul administrativ. Dreptul revendicat vizează nu doar participarea efectivă la procesul electoral prin prezentarea listei de candidați la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova, ci și prerogativa fundamentală a partidului politic de a desemna candidați și de a reprezenta voința cetățenilor în cadrul alegerilor. Aceste drepturi derivă direct din legislația electorală, iar fundamentul lor constituțional este consacrat prin art. 38 din Constituție, care garantează dreptul de a alege și de a fi ales, precum și prin art. 41, care consacră rolul partidelor politice în viața democratică a statului.

Corespunzător, Completul de judecată constată, în speță, este pe deplin întrunită condiția prevăzută de art. 39 din Codul administrativ, întrucât acțiunea formulată are ca obiect apărarea unui drept legitim vătămat prin activitatea unei autorități publice.

În conformitate cu prevederile art. 206 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare).

Din punct de vedere al felului acțiunii în contencios administrativ, reieșind din cerințele formulate, Completul de judecată apreciază că acțiunea înaintată de Partidul Politic „MOLDOVA MARE” reprezintă o acțiune în contestare, în conformitate cu prevederile art. 206 alin. (1) lit. a), coroborate cu art. 224 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ. Aceasta întrucât elementul central al obiectului unei asemenea acțiuni constă în anularea, totală sau parțială, a unui act administrativ individual, iar în speță reclamantul solicită anularea actului administrativ individual defavorabil - hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 4119 din 26 septembrie 2025.

Conform art. 191 alin. (3) Cod administrativ, Curtea de Apel Chișinău /Centru/ soluționează în primă instanță acțiunile în contencios administrativ împotriva actelor emise de Banca Națională a Moldovei, precum și acțiunile în contencios administrativ atribuite în competența sa prin Codul electoral.

Potrivit art. 98 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod electoral, în ordinea procedurii contenciosului administrativ, Curtea de Apel Chișinău /Centru/ soluționează în primă instanță contestațiile împotriva acțiunilor/inacțiunilor și a actelor administrative ale Comisiei Electorale Centrale.

Astfel, ținând cont de obiectul acțiunii și având în vedere prevederile art. 191 alin. (3) din Codul administrativ, coroborate cu art. 98 alin. (1) pct. 2) lit. a) din Codul electoral, Completul judiciar reține că examinarea prezentei cauze ține de competența Curții de Apel Centru. Prin urmare, acțiunea în contencios administrativ a fost înaintată de reclamant cu respectarea competenței jurisdicționale materiale și teritoriale.

În conformitate cu art. 19 din Codul administrativ, cererea prealabilă este instituția care oferă o cale de soluționare prejudiciară a litigiilor administrative.

Articolul 163 lit. c) din Codul administrativ, prescrie că, procedura de examinare a cererii prelabile nu se efectuează dacă: c) legea prevede expres adresarea nemijlocită în instanța de judecată.

În conformitate cu art. 208 alin. (1) din Codul administrativ, (1) Până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepțiile prevăzute de lege.

Conform art. 91 alin. (5) din Codul electoral nr. 325/2022, (5) Acțiunile în contencios administrativ privind legalitatea hotărârilor Comisiei Electorale Centrale și a deciziilor Consiliului Audiovizualului care au tangență cu reflectarea alegerilor, precum și cele privind acțiunile/inacțiunile acestora se depun, fără respectarea procedurii prelabile, la Curtea de Apel Chișinău.

Reieșind din prevederile legale menționate, Completul de judecată menționează că reclamantul are posibilitatea legală de a se adresa direct instanței de judecată, nefiind obligat să urmeze procedura prealabilă.

Potrivit art. 209 alin. (1) din Codul administrativ, stipulează că Acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 95 alin. (1) și (8) din Codul electoral, În perioada electorală, termenul general de depunere a contestațiilor este de 3 zile, care se calculează începând cu ziua următoare zilei în care a fost săvârșită acțiunea, a fost identificată inacțiunea sau a fost adoptată hotărârea. Înaintarea acțiunilor în contencios administrativ, precum și exercitarea căilor de atac împotriva actelor judecătorești se efectuează în termenul stabilit la alin. (1).

Din materialele cauzei rezultă că actul administrativ contestat a fost emis la 26 septembrie 2025, iar reclamantul a depus acțiunea la instanța competentă la 27 septembrie 2025. Prin urmare, Completul judiciar constată că acțiunea a fost formulată în termenul legal, întrucât a fost promovată în a doua zi de la adoptarea hotărârii contestate.

De asemenea, se constată că reclamantul a prezentat dovada achitării taxei de timbru în cuantum de 200 lei, în conformitate cu prevederile art. 2 din Legea taxei de stat nr. 213 din 31 iulie 2023.

Astfel, coroborând prevederile legale citate anterior cu circumstanțele de fapt ale cauzei, Completul judiciar concluzionează că reclamantul, Partidul Politic „MOLDOVA MARE”, este subiect îndreptățit să sesizeze instanța de contencios administrativ, a respectat procedura de adresare în instanță, precum și termenul de depunere a acțiunii. De asemenea, acțiunea formulată nu este exceptată de la controlul judiciar. Prin urmare, în prezenta cauză nu există motive de inadmisibilitate pentru acțiunea introdusă de Partidul

Politic „MOLDOVA MARE”, conform art. 207 alin. (2) din Codul administrativ.

Analiza fondului acțiunii- controlul legalității actului administrativ individual contestat.

Cadrul legal aplicabil (național și internațional)

Prevederi relevante ale Codului administrativ

Articolul 224. Hotărârile instanței de judecată

În conformitate cu prevederile art. 224 alin. (1) lit. f) Cod administrativ, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: **respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sînt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit. a)-e).**

Articolul 225. Limitele controlului judecătoresc

(1) Instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ.

(3) În cazul în care au fost emise acte administrative individuale și normative referitoare la securitatea națională a Republicii Moldova, la exercitarea regimului stării excepționale, la măsurile de urgență luate de autoritățile publice în vederea combaterii calamităților naturale, a incendiilor, a epidemiilor, a epizootiilor și a altor fenomene similare, instanța de judecată poate fi sesizată doar pentru exercitarea controlului următoarelor circumstanțe:

- a) existența situației excepționale la data la care a fost emis actul;
- b) competența autorității publice de a emite actul;
- c) existența interesului public care justifică emiterea actului administrativ;
- d) imposibilitatea efectivă a autorității publice de a emite actul în condiții obișnuite;
- e) proporționalitatea, în conformitate cu art.29, a măsurilor adoptate prin act administrativ.

Articolul 219. Asigurarea protecției efective a drepturilor

(1) Instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

Articolul 93. Sarcina probațiunii

- (1) Fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția.
- (2) Prin derogare de la prevederile alin.(1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale.

Prevederi relevante ale Constituției RM:

Articolul 1 Statul Republica Moldova

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.

Articolul 2 Suveranitatea și puterea de stat

(1) Suveranitatea națională aparține poporului Republicii Moldova, care o exercită în mod direct și prin organele sale reprezentative, în formele stabilite de Constituție.

(2) Nici o persoană particulară, nici o parte din popor, nici un grup social, nici un

partid politic sau o altă formațiune obștească nu poate exercita puterea de stat în nume propriu. Uzurparea puterii de stat constituie cea mai gravă crimă împotriva poporului.

Articolul 5 Democrația și pluralismul politic

(1) Democrația în Republica Moldova se exercită în condițiile pluralismului politic, care este incompatibil cu dictatura și cu totalitarismul.

(2) Nici o ideologie nu poate fi instituită ca ideologie oficială a statului.

Articolul 16 Egalitatea

(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.

Articolul 38 Dreptul de vot și dreptul de a fi ales

(1) Voința poporului constituie baza puterii de stat. Această voință se exprimă prin alegeri libere, care au loc în mod periodic prin sufragiu universal, egal, direct, secret și liber exprimat.

(3) Dreptul de a fi aleși le este garantat cetățenilor Republicii Moldova cu drept de vot, în condițiile legii.

Articolul 39 Dreptul la administrare

(1) Cetățenii Republicii Moldova au dreptul de a participa la administrarea treburilor publice nemijlocit, precum și prin reprezentanții lor.

(2) Oricărui cetățean i se asigură, potrivit legii, accesul la o funcție publică.

Articolul 41 Libertatea partidelor și a altor organizații social-politice

(1) Cetățenii se pot asocia liber în partide și în alte organizații social-politice. Ele contribuie la definirea și la exprimarea voinței politice a cetățenilor și, în condițiile legii, participă la alegeri.

(2) Partidele și alte organizații social-politice sînt egale în fața legii.

(3) Statul asigură respectarea drepturilor și intereselor legitime ale partidelor și ale altor organizații social-politice.

(4) Partidele și alte organizații social-politice care, prin scopurile ori prin activitatea lor, militează împotriva pluralismului politic, a principiilor statului de drept, a suveranității și independenței, a integrității teritoriale a Republicii Moldova sînt neconstituționale.

(5) Asociațiile secrete sînt interzise.

(6) Activitatea partidelor constituite din cetățeni străini este interzisă.

(7) Funcțiile publice ai căror titulari nu pot face parte din partide se stabilesc prin lege organică.

Articolul 54 Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decît celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și

infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

Prezența interesului public care justifică emiterea actului administrativ:

Art. 18 din Codul administrativ prevede că, **interesul public** vizează ordinea de drept, democrația, garantarea drepturilor și a libertăților persoanelor, precum și obligațiile acestora, satisfacerea necesităților sociale, realizarea competențelor autorităților publice, funcționarea lor legală și în bune condiții.

Din cele relatate, rezultă că interesul public se află într-o legătură indisolubilă cu prevederile Constituționale privind ordinea de drept, democrația, etc. Totodată, în sensul prevederilor din Codul administrativ, rezultă că anume interesul public reprezintă expresia unei nevoi sociale ce vizează întreaga comunitate, iar autoritatea publică, în sensul Codului administrativ, trebuie să acționeze în regim de putere publică în scopul realizării unui interes public, or, interesul public, așa cum putem deduce din Codul administrativ, implică asigurarea de către autoritățile publice a protecției efective a drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale cetățenilor, garantate prin Constituție și tratatele internaționale la care R. Moldova este parte.

Interesul public este esențial pentru funcționarea unei societăți democratice, deoarece asigură transparența și responsabilitatea autorităților în fața cetățenilor. Acestea sunt obligate să acționeze în interesul public și să ia decizii care să promoveze bunăstarea generală a societății, nu doar a unui grup restrâns de persoane.

Completul judiciar subliniază că interesul public este un concept-cheie în dezvoltarea unei societăți democratice și în asigurarea drepturilor și libertăților cetățenilor.

Regimul finanțării campaniilor electorale și al conturilor bancare specializate.

Prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale, nr.1185 din 18 august 2023 a fost aprobat Regulamentul privind finanțarea grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale.

Astfel, potrivit Regulamentului enunțat, prezentul regulament stabilește condițiile și modul de susținere financiară a activității de colectare a semnăturilor în susținerea candidaților la o funcție publică electivă și a campaniilor electorale ale concurenților electorali, procedurile de prezentare a rapoartelor privind finanțarea grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale, de supraveghere și control privind finanțarea activității grupurilor de inițiativă și a concurenților electorali/participanților la referendum, precum și răspunderea pentru încălcarea legislației în domeniul finanțării grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale.

În continuare se reține că legislația națională impune ca fiecare concurent electoral (partid sau candidat) să finanțeze cheltuielile de campanie exclusiv printr-un cont bancar special, purtând mențiunea „Fond electoral”. Acest cont trebuie deschis și alimentat strict în condițiile prevăzute de lege. Toate veniturile și cheltuielile destinate campaniei

electorale trebuie derulate prin acest cont unic, sub supravegherea autorităților electorale și în limita unui plafon general prestabilit al cheltuielilor.

Doar anumite surse de finanțare sunt permise pentru alimentarea fondului electoral. În esență, pot contribui financiar la campanie doar cetățenii Republicii Moldova (din venituri obținute legal) și persoanele juridice înregistrate în Republica Moldova, cu respectarea plafoanelor de donații individuale stabilite de cadrul normativ. Este interzisă cu desăvârșire primirea oricăror fonduri din străinătate: nici guverne, nici organizații sau cetățeni străini nu pot finanța direct sau indirect concurenții electorali din Moldova.

De asemenea, legea prevede expres interdicția „ocolirii” contului de fond electoral – adică a oricărei operațiuni financiare în beneficiul campaniei care să nu treacă prin contul declarat. În această noțiune intră inclusiv donațiile în natură (bunuri sau servicii oferite gratuit sau la preț subvenționat) dacă sunt destinate campaniei: ele trebuie evaluate la valoarea de piață și înregistrate, altminteri constituie o formă de finanțare nedeclarată. Scopul acestor reguli stricte este de a asigura transparența și legalitatea finanțării vieții politice, prevenind totodată infiltrarea intereselor străine sau a banilor iliciți în campanii.

Prin urmare, respectarea normelor privind finanțarea partidelor politice constituie o condiție necesară pentru asigurarea caracterului democratic al alegerilor și pentru menținerea încrederii cetățenilor în procesul electoral. Partidele politice sunt entitățile de bază care reprezintă mecanismele prin care se formează și se exercită puterea în stat. În aceste condiții, orice vicii în activitatea lor financiară nu doar compromit corectitudinea competiției electorale, ci și afectează însăși legitimitatea instituțiilor publice alese.

Sancțiunile aplicabile încălcării regulilor de finanțare și desfășurare a campaniei.

Potrivit Codului electoral (art. 102), nerespectarea dispozițiilor legale în materie de finanțare a campaniei atrage sancțiuni graduale, adaptate gravității faptei. Aceste sancțiuni pornesc de la măsuri mai blânde, precum avertismentul oficial emis de Comisia Electorală Centrală (care semnalează încălcarea și cere conformare), și pot ajunge până la măsura extremă a anulării înregistrării concurentului electoral- ceea ce echivalează cu excluderea sa din cursa electorală.

În mod particular, alineatul (5) al art. 102 enumeră expres situațiile de gravitate majoră care justifică anularea înregistrării unui concurent. Dintre acestea, relevante pentru speța de față sunt următoarele: *dacă se constată folosirea de mijloace financiare nedeclarate într-un quantum ce depășește 1% din plafonul maxim al fondului electoral stabilit pentru alegeri.*

Cu alte cuvinte, dacă un partid cheltuie sau beneficiază de bani „negri” (neînregistrați) peste o limită minimă de toleranță (1% din plafonul total), acea formațiune poate fi exclusă;

-dacă concurentul a depășit plafonul general al fondului său electoral (adică a cheltuit mai mult decât i se permite legal în campanie);

-dacă a utilizat resurse financiare provenite din străinătate. Singura excepție legal admisă este aceea a donațiilor de la cetățeni ai RM care obțin venituri în străinătate (spre exemplu, membri ai diasporei care trimit bani propriilor partide preferate, în limitele

legale). Orice altă finanțare din afara țării – de la entități străine, guverne, organizații sau persoane care nu sunt cetățeni moldoveni – constituie motiv de anulare.

-dacă a încălcat dispozițiile art. 54 alin. (6) lit. a) din Codul electoral, care interzic, între altele, oferirea de bani sau bunuri în scopul influențării alegătorilor (practic, cumpărarea voturilor).

Prin urmare, legea anticipează tocmai situații ca aceea investigată în prezentul dosar, și prevede că dacă asemenea abateri majore au loc, concurentul electoral poate fi eliminat din competiție, pentru a proteja corectitudinea alegerilor.

Alte interdicții relevante în campanie și obligația de transparență.

Normele electorale conțin și dispoziții punctuale menite să prevină ocolirea regulilor de finanțare. Prin urmare, art. 54 alin. (6) lit. g) din Codul electoral interzice în mod expres concurenților electorali să utilizeze în campanie bunuri sau servicii oferite gratuit sau la preț redus (deci în afara tranzacțiilor la valoare de piață) fără ca acestea să fie achitate în prealabil din fondul electoral. Această prevedere, citită în corelație cu art. 57, înseamnă că orice resursă folosită în scop electoral trebuie fie plătită pe loc din banii declarați ai campaniei, fie, dacă este primită ca donație în natură, să fie reflectată contabil la valoarea ei reală. Astfel se evită ca un terț să sprijine ocult un candidat prin furnizarea de servicii (de exemplu, tipărire de materiale, transport, spații de evenimente) fără cost, ceea ce ar echivala cu finanțare nedeclarată.

De asemenea, Codul electoral interzice orice alte practici ce ar submina transparența finanțării campaniei, cum ar fi folosirea unor conturi paralele, disimularea sursei fondurilor, segmentarea artificioasă a donațiilor pentru a eluda plafoanele ș.a.

Constatarea încălcărilor în această materie intră în atribuțiile organului electoral (în prim plan Comisia Electorală Centrală). Odată ce Comisia Electorală Centrală sau o altă autoritate abilitată identifică primirea sau utilizarea de fonduri contrar legii, consecința imediată prevăzută de Cod este că sumele respective (sau contravaloarea bunurilor/serviciilor ilegal folosite) se confiscă și se fac venit la bugetul de stat. Aceasta funcționează ca o sancțiune financiară directă și ca modalitate de a anula avantajul obținut necuvenit de concurentul care a încălcat regulile.

Competențe instituționale și procedura de aplicare a sancțiunilor.

Comisia Electorală Centrală (CEC) este autoritatea publică însărcinată cu supravegherea respectării legislației electorale, inclusiv a normelor de finanțare a campaniilor. Comisia Electorală Centrală are atât atribuții preventive (de informare, avizare a conturilor de campanie, monitorizare a rapoartelor financiare), cât și atribuții de control și sancționare. Astfel, dacă în timpul campaniei CEC constată abateri, aceasta poate emite acte administrative cu caracter obligatoriu prin care dispune măsuri corective sau sancționatorii.

Prin urmare, Comisia Electorală Centrală poate emite o decizie de avertizare a unui concurent, poate solicita băncilor blocarea anumitor tranzacții sau chiar închiderea contului „Fond electoral” al unui partid dacă se dovedește că acel cont este folosit contrar legii (sau, invers, că se cheltuie bani în afara lui). Tot, Comisia Electorală Centrală este

organul care decide, în primă instanță, asupra eventualei anulări a înregistrării unui concurent electoral, în temeiul art. 102 menționat, atunci când sunt îndeplinite condițiile legale. Hotărârea Comisiei Electorale Centrale de excludere din cursă este executorie de îndată, dar desigur poate fi contestată de partea interesată în fața instanțelor de judecată competente, care vor verifica legalitatea și temeinicia măsurii.

În esență, legislația oferă Comisiei Electorale Centrale instrumentele necesare pentru a interveni prompt și eficient împotriva oricărei amenințări la adresa legalității alegerilor, asigurând prin aceste competențe că regulile privind finanțarea și conduita în campanie nu rămân doar teoretice, ci pot fi impuse în practică.

Din aceste raționamente, instanța de judecată va respinge alegerile părții reclamante în ce privește emiterea actelor arbitrare a CEC în speța dată.

Prin urmare, hotărârea Comisiei Electorale Centrale contestată este fundamentată legal urmînd instanța să se expună în continuare asupra legalității și proporționalității măsurii aplicate.

Standarde CtEDO – art. 3 din Protocolul nr. 1 (dreptul la alegeri libere)

(a) *Principii generale.*

Dreptul la alegeri libere, consacrat de art. 3 al Protocolului nr. 1 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, este considerat un element esențial al sistemului democratic protejat de Convenție. Acest articol garantează „libera exprimare a opiniei poporului” în alegerea corpului legislativ, implicând atât dreptul de vot, cât și dreptul de a candida și a fi ales.

Curtea Europeană a subliniat importanța capitală a acestui drept în arhitectura Convenției, deoarece de el depinde în mare măsură realizarea celorlalte drepturi și funcționarea democratică a statelor. Totuși, Curtea a recunoscut că statele părți au o anumită marjă de apreciere în modul în care își organizează sistemul electoral și stabilesc condițiile de acces la alegeri, dată fiind diversitatea tradițiilor constituționale și nevoia de a răspunde unor realități specifice.

Această marjă de apreciere nu este însă nelimitată. Orice restricție impusă exercitării dreptului de a candida (cum ar fi interdicția temporară de a participa la alegeri sau anularea înregistrării unui candidat/partid) trebuie să urmărească un scop legitim într-o societate democratică -de exemplu, protejarea ordinii democratice, prevenirea abuzurilor electorale, asigurarea integrității procesului de vot etc. – și trebuie să fie previzibilă și proporțională cu acel scop. Previzibilitatea implică existența unei baze legale clare, astfel încât cei vizați să își poată da seama în prealabil ce acțiuni ar putea duce la sancțiuni electorale severe. Proporționalitatea cere un just echilibru între necesitatea măsurii restrictive și impactul asupra drepturilor politice ale individului sau grupului afectat, examinându-se dacă nu cumva exista o măsură mai blândă suficientă și dacă restricția nu depășește ceea ce e necesar pentru atingerea scopului legitim.

Garanții procedurale și echitatea procesului electoral.

Jurisprudența CtEDO accentuează că, pe lângă cerințele substanțiale de legitimitate și proporționalitate, procesul prin care se restrînge un drept electoral trebuie să fie unul

echitabil și ferit de arbitrar. Concret, când autoritățile iau măsuri precum eliminarea unui candidat sau partid din alegeri, trebuie să existe garanții procedurale robuste: decizia să fie motivată în mod suficient și pertinent, bazată pe probe solide; persoana sau formațiunea afectată să aibă posibilitatea de a-și prezenta argumentele și de a contesta dovezile; iar un organ independent (de regulă o instanță judecătorească) să poată examina hotărârea într-un timp util, mai ales că timpul în campanie este scurt.

Cazul *Patria c. Moldova* (Hotărârea CtEDO din 2020), invocat de reclamant, ilustrează consecințele nerespectării acestor garanții. În acel caz, un partid politic (*Patria*) a fost exclus din alegerile parlamentare din 2014 de către autoritățile moldovene pe motivul finanțării externe ilegale, cu doar câteva zile înainte de scrutin. Curtea Europeană a constatat că a fost încălcat art. 3 al Protocolului 1, în esență din două motive: (i) factual, măsura nu s-a întemeiat pe probe suficiente și relevante – autoritățile locale s-au bazat în principal pe informații furnizate de poliție și servicii secrete, care nu au fost verificate contradictoriu și nu au oferit certitudini privind încălcarea; (ii) procedural, modul în care CEC și instanțele naționale au acționat a fost lipsit de garanții contra arbitrarului – partidul nu a avut timp efectiv să-și pregătească apărarea, nu a avut acces deplin la materialele incriminatoare, iar hotărârile nu au oferit o motivare adecvată pentru gravitatea măsurii luate.

Acest precedent arată că, și atunci când statul are un motiv legitim să intervină (cum ar fi protejarea integrității alegerilor), dacă nu procedează cu suficientă grijă și nu respectă dreptul la un proces echitabil al competitorului electoral, măsura poate fi declarată contrară Convenției.

Alte repere jurisprudențiale relevante.

Jurisprudența CtEDO furnizează și alte repere ce conturează limitele permise ale intervenției statului în sfera electorală:

Refah Partisi c. Turcia (2003, Marea Cameră). În această cauză, Curtea a admis că dizolvarea partidului politic Refah Partisi de către autoritățile turce nu a încălcat Convenția, reținând că acțiunile și obiectivele declarate ale partidului (care promova instaurarea legii islamice Sharia și un sistem incompatibil cu principiile democrației pluraliste) subminau ordinea democratică. Hotărârea evidențiază că un stat poate adopta măsuri ferme (chiar extreme, precum interzicerea unui partid) împotriva formațiunilor politice care reprezintă un pericol real pentru democrație, cu condiția ca aceste măsuri să răspundă unei nevoi sociale presante, să fie necesare într-o societate democratică și proporționale cu scopul legitim urmărit (protecția instituțiilor democratice și a securității naționale).

Kovach c. Ucraina (2008). În această speță, Curtea a examinat modul în care autoritățile ucrainene au gestionat contestarea rezultatelor electorale într-un caz de presupusă fraudă (cumpărarea de voturi). CtEDO a accentuat importanța asigurării regularității procesului electoral de către stat și a oferirii de remedii efective atunci când sunt semnalate nereguli serioase precum fraude electorale. Cu alte cuvinte, obligația statelor de a organiza alegeri libere și corecte implică și datoria de a preveni și sancționa practici ilicite ce ar putea altera voința electoratului (de exemplu, cumpărarea voturilor sau falsificarea rezultatelor).

Neîndeplinirea acestei obligații de către autorități poate duce la concluzia că statul a încălcat art. 3 Protocolul 1 prin omisiune, lăsând ca exprimarea voinței poporului să fie denaturată. (Cauza Kovach este menționată ca reper în ghidurile de bune practici electorale în sensul garantării integrității scrutinului).

Lykourazos c. Grecia (2006). În acest caz, Curtea a sancționat Grecia pentru excluderea unui parlamentar (Lykourazos) ca urmare a unei modificări legislative privind incompatibilitățile, intervenită după alegeri. Curtea a reiterat principiul că normele electorale trebuie să fie previzibile și să nu fie schimbate arbitrar sau retroactiv în detrimentul candidaților sau al alegătorilor după ce procesul electoral a început. Legitimitatea așteptărilor candidaților – cum ar fi dreptul de a-și menține mandatul în condițiile cunoscute la momentul alegerilor – și egalitatea șanselor între competitori sunt protejate de Convenție. Aplicarea bruscă sau discriminatorie a unor reguli noi ori interpretarea imprevizibilă a celor existente, care afectează rezultatul sau șansele candidaților, poate constitui o încălcare a art. 3 Protocolul 1.

Aceste repere jurisprudențiale subliniază, așadar, pe de o parte, dreptul/datoria statelor de a contracara amenințările serioase la adresa democrației (Refah, Kovach), iar pe de altă parte, exigența ca orice intervenție în procesul electoral să se facă în mod previzibil, egal și responsabil, pentru a nu compromite însăși drepturile electorale (Lykourazos).

De altfel, Curtea Constituțională a Republicii Moldova în hotărârii nr.10/2023 din 19 iunie 2023, a statuat că: „[...] Totuși, Curtea Europeană a recunoscut că pot exista cazuri în care alegerea măsurilor aflate la dispoziția autorităților pentru a răspunde la o nevoie socială imperioasă în legătură cu consecințele negative percepute, dată fiind existența sau activitățile unei asociații, este limitată în mod inevitabil (Gorzelik și alții v. Polonia [MC], § 105; Ayoub și alții v. Franța, 8 octombrie 2020, §§ 119-120). **Statul este îndreptățit să ia măsuri preventive împotriva partidelor politice, pentru protecția democrației. Statul nu poate aștepta până când partidul politic va prelua puterea și va începe să întreprindă pași concreți pentru a implementa o politică incompatibilă cu standardele Convenției.** Acolo unde pericolul acelei politici a fost stabilit în mod suficient și este iminent, statul poate preveni în mod rezonabil aplicarea unei asemenea politici înainte ca încercarea de a o implementa prin intermediul unor pași concreți să prejudicieze pacea socială și regimul democratic al țării (Refah Partisi (the Welfare Party) și alții v. Turcia [MC], 13 februarie 2003, § 102; Herri Batasuna și Batasuna v. Spania, 30 iunie 2009, § 81).”

La fel, este de reținut că anterior Curtea Constituțională a acceptat teza exprimată de Comisia de la Veneția în Opinia sa (CDL-AD(2022)051), §§ 54 și 55), conform căreia, [...] în mod evident, **situația generală din țară reprezintă un factor important la evaluarea utilizării de un partid a mijloacelor necorespunzătoare sau chiar ilegale pentru a deturna alegătorii de la alte partide sau chiar a folosirii resurselor pentru a submina corectitudinea sau integritatea competiției politice**, conducând la denaturări ale procesului electoral, prin avantajul obținut în mod incorect, susținut de finanțări străine neautorizate (HCC nr. 10/2023, § 109).

Cu raportare la speța în cauză, Completul judiciar reține că președintele Partidului Politic Partidul Social Democrat European, Tudor Ulianoschi, a depus la Comisia Electorală Centrală o sesizare, înregistrată sub nr. CEC-7/23379 din 22 septembrie 2025, conform căreia pe portalul de știri *www.nordnews.md* la 22 septembrie 2025 este publicată o investigație cu privire la acțiuni de finanțare externă a campaniilor electorale, publicitate electorală/politică nedeclarată, implicarea persoanelor din afara țării de către concurenții electorali: Partidul Politic „MOLDOVA MARE”, Blocul Electoral „ALTERNATIVA” și Blocul Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei”.

Astfel, autorul sesizării a solicitat examinarea acțiunilor concurenților electorali: Partidul Politic „MOLDOVA MARE”, Blocul Electoral „ALTERNATIVA” și Blocul Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei” în temeiul investigației portalului de știri, sesizarea organelor de drept și sancționarea în conformitate cu legislația incidentă.

Aderent se reține că, în perioada 22-26 septembrie 2025, Comisia Electorală Centrală a recepționat sesizările nr. CEC-7/23334 din 22 septembrie 2025 a Inspectoratului de Poliție Orhei, nr. CEC-7/23413 din 23 septembrie 2025, nr. CEC-7/23492 din 24 septembrie 2025 și nr. CEC-7/23636 din 26 septembrie 2025 a Inspectoratului național de investigații, nr. CEC-7/23420 din 23 septembrie 2025 a Direcției de Poliție a Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia, nr. CEC-7/23454, nr. CEC-7/23487, nr. CEC-7/23514 și nr. CEC-7/23515 din 24 septembrie 2025 a Inspectoratului de Poliție Bălți, nr. CEC-7/23557 din 25 septembrie 2025 a Centrului Național Anticorupție, precum și a informației prezentate de către Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova cu adresa nr. CEC-7/23556 din 25 septembrie 2025, având ca obiect constatarea unor acțiuni de finanțare ilegală a Partidului Politic „MOLDOVA MARE”, precum și fapte de asociere a acestuia cu Blocul Politic „Victorie”, afiliat cetățeanului Șor Ilan Miron.

În continuare, se reține că Inspectoratul de Poliție Orhei a informat că la 15 septembrie 2025 în Registrul de evidență a altor informații referitoare la infracțiuni a fost înregistrată sub nr. 8525 informația telefonică din partea unui cetățean, potrivit căreia candidata la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova, doamna Victoria Furtună, însoțită de alte persoane, a creat impedimente pentru traficul rutier prin parcare contrar prevederilor Regulamentului de circulație rutieră a automobilelor persoanelor prezente la întrunirea electorală organizată la sediul S.A. Regie Apă Canal Orhei.

La 18 septembrie 2025 în Registrul de evidență a altor informații referitoare la infracțiuni a fost înregistrată sub nr. 8605 informația telefonică de la reprezentantul Î.S. Servicii Pază despre faptul că în incinta primăriei Orhei candidata la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova la alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025, doamna Victoria Furtună, face agitație contrar prevederilor legale.

Concomitent, în aceeași zi, în Registrul de evidență a altor informații referitoare la infracțiuni a fost înregistrată sesizarea vicepreședintelui organizației teritoriale Orhei a Partidului Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”, domnul Gherman Victor, referitor la aspectele legate de implicarea liderilor și electoratului așa-zisului Bloc „Victoria” din

municipiul Orhei, toți anterior membri și simpatizanți activi ai partidelor politice interzise afiliate Partidului Politic „Șor” declarat neconstituțional, în campania electorală a Partidului Politic „MOLDOVA MARE” și a liderei acesteia, Furtună Victoria.

La 21 septembrie 2025 au fost înregistrate două apeluri telefonice. Unul, înregistrat sub nr. 8678 în Registrul de evidență a altor informații referitoare la infracțiuni, despre implicarea copiilor și prezența activiștilor fostului Partid Politic „Șor”, declarat neconstituțional, în cadrul întrunirii electorale organizate de Partidul Politic „MOLDOVA MARE” în scuarul Mihai Eminescu din municipiul Orhei și scuarul Consiliului raional Orhei.

Ca urmare a înregistrării sesizării și a informațiilor telefonice menționate, organul de constatare al Inspectoratului de Poliție Orhei, în limita competențelor, a efectuat acțiuni procesuale în vederea stabilirii tuturor circumstanțelor.

Astfel, s-a constatat că în perioada 15-21 septembrie 2025 la întrunirile organizate de Partidul Politic „MOLDOVA MARE” în municipiul Orhei au fost prezenți angajații din cadrul întreprinderilor subordonate Primăriei municipiului Orhei și membrii simpatizanții activi ai partidelor afiliate fostului Partid Politic „Șor” declarat neconstituțional, fapte confirmate prin declarațiile persoanelor audiate cu privire la circumstanțele documentate, anume cet. Petrașciuc Serghei, Carp Valentina, Povorazniuc Larisa, Seminciuc Serghei, Tudor Olga, care au menționat că, anterior, au fost membri de partid ai Partidului Politic „Șor” declarat neconstituțional, iar în prezent sunt membri și simpatizanți ai autointitulatului bloc politic „Victoria-Победа” și în mod organizat se adună la toate întrunirile organizate de Partidul Politic „MOLDOVA MARE”, în cadrul cărora primesc indicații directe să voteze acest partid politic la alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025.

Suplimentar, în sesizarea sa Inspectoratul de Poliție Orhei a comunicat Comisiei Electorale Centrale că o mare parte din persoanele participante la aceste întruniri organizate de președintele Partidului Politic „MOLDOVA MARE”, doamna Victoria Furtună, și susținătorii acesteia au fost trase la răspundere contravențională pentru fapte de corupere electorală, potrivit art. 471 din Codul contravențional nr. 218/2008.

Prin sesizarea Inspectoratului Național de Investigații din cadrul Inspectoratului General al Poliției, înregistrată sub nr. CEC-7/23413 din 23 septembrie 2025 a comunicat că, la 18 septembrie 2025, pe pagina instituției de presă „Ziarul de Gardă” a fost postată investigația jurnalistică *„Armata digitală a Kremlinului (II). Salarii în cripto, partidul prieten și inamicul declarat. Investigație ZdG sub acoperire”*, în care sunt relatate, descrise și demonstrate acțiuni de planificare și desfășurare a activităților de dezinformare și manipulare în mediul on-line, activităților de promovare a imaginii formațiunii politice „MOLDOVA MARE” și liderului acesteia, doamna Victoria Furtună, precum și activităților de denigrare a imaginii guvernării, entităților statului Republica Moldova și parcursul european al țării.

Potrivit sesizării, la aceeași dată, Inspectoratul Național de Investigații s-a autosesizat pe acest fapt, materialul fiind înregistrat în Registrul de evidență a altor informații cu privire la infracțiuni și incidente sub nr. 805.

Astfel, din conținutul sesizării, în cadrul investigației, precum și în cadrul materialelor de constatare acumulate până în prezent, se demonstrează că aceste activități au fost organizate, finanțate și dirijate de persoane afiliate Federației Ruse și executate în mare măsură de persoane din Republica Moldova, în anul 2025, în contextul alegerilor parlamentare din 28 septembrie 2025.

Conform declarațiilor din presă, activând în calitate de jurnalist al instituției de presă „Ziarul de Gardă”, în lunile martie- septembrie 2025 a participat la o investigație jurnalistică în cadrul căreia a stabilit că sute de persoane ce au activat în mediul on-line au fost repartizate în trei echipe, care încorporau regional zonele de Sud, Centru și Nord ale Republicii Moldova, pentru aceste activități fiind remunerate financiar direct din Federația Rusă, fiindu-le achitate așa-numitele remunerații financiare lunare ce variau între 600 și 3000 lei, achitate prin transferuri bancare în ruble rusești, efectuate prin intermediul băncii ruse „Банк ПСБ”-Promsveazybank.

Concomitent, pe durata investigației jurnalistice, a stabilit că în campania electorală din acest an, așa-numiții „infolideri”, la 13 septembrie 2025 au fost informați direct că în continuare activitățile lor în mediul on-line vor fi îndreptate exclusiv la promovarea imaginii formațiunii politice „MOLDOVA MARE” și liderului acesteia, Victoria Furtună. S-a accentuat că pe parcursul întregii perioade în care a investigat activitățile descrise supra, așa-numiții „curatori” din Federația Rusă, pe lângă sarcina de a denigra imaginea guvernării, în repetate rânduri au trasat sarcini de a promova imaginea formațiunii politice „MOLDOVA MARE”, dar abia la 13 septembrie 2025 acest fapt a fost declarat deschis. Pornind de la aceasta, a concluzionat că „de facto” Ilan Șor este finanțatorul și organizatorul acestor activități, prin intermediul persoanelor nominalizate mai sus.

În cadrul investigațiilor jurnalistice demarate, s-a stabilit că în anul 2024, în timp ce se desfășura investigația sub acoperire „În slujba Moldovei”, la solicitarea unor persoane afiliate lui Ilan Șor, la o întâlnire electorală, unde a fost prezentă personal Victoria Furtună, care la acel moment participa în calitate de candidat independent la alegerile prezidențiale din toamna anului 2024, iar în cadrul altei întâlniri cu membrii rețelei „Ș a”, Alexandru Martinovici a informat-o că Victoria Furtună este unul dintre candidații susținuți de Ilan Șor, precum și că mai sunt și alți candidați de rezervă.

Conform declarațiilor făcute de către jurnalistă, pentru activitatea în cadrul rețelei în care a fost infiltrată, cei 200 membri erau remunerați lunar cu suma cuprinsă între minimum 260 000 lei și maximum 600 000 lei.

Astfel, Inspectoratul Național de Investigații a constatat:

- Asocierea între Partidul Politic „MOLDOVA MARE” și Blocul Politic „Victorie”, afiliat cetățeanului Șor Ilan Miron- asociere care cuprinde desfășurarea de acțiuni comune și coordonate între formațiuni politice, implicarea entității în activități de promovare electorală, utilizarea de resurse materiale, financiare sau logistice în comun și transmiterea de mesaje politice convergente, care să creeze aparența unui bloc, fapt ce contravine prevederilor Codului electoral;

- Finanțarea ilegală a Partidului Politic „MOLDOVA MARE”.

Suplimentar, Inspectoratul Național de Investigații arată că faptele de asociere a Partidului Politic „MOLDOVA MARE” cu autointitulatul Bloc Politic „Victorie” și de finanțare ilegală a Partidului Politic „MOLDOVA MARE” au fost stabilite și în cadrul acțiunilor procesuale efectuate în cauza penală nr. 2023970322, aflată pe rolul Procuraturii Anticorupție și în cauza penală nr. 2025590017, aflată pe rolul PCCOCS, în ambele cauze penale ofițerii de urmărire penală ai Inspectoratului Național de Investigații fiind incluși în grupurile de urmărire penală.

Totodată, Inspectoratul Național de Investigații a mai prezentat Comisiei Electorale Centrale, și sesizarea nr. 34/18/18-15654 din 24 septembrie 2025.

Astfel, potrivit sesizării organului de urmărire penală al Direcției urmărire penală a Inspectoratului Național de Investigații al Inspectoratului General al Poliției, în cadrul exercitării atribuțiilor funcționale au fost constatate acțiuni ilegale desfășurate în anul 2025 în vederea promovării, susținerii, finanțării și alegerii unui concurent electoral.

În baza materialelor cauzei penale nr. 2025590017, pornite la 17 ianuarie 2025 în temeiul bănuielii rezonabile privind comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 181¹ alin. (1), art. 181¹ și art. 243 alin. (3) lit. a) și b) din Codul penal, s-a stabilit implicarea cetățeanului Semenciuc Serghei în activități organizate prin intermediul organizației neguvernamentale „Eurasia”, finanțate din surse externe, constând în recrutarea, instruirea și remunerarea activiștilor, coordonatorilor și simpatizanților pentru acțiuni cu caracter electoral.

Declarațiile acestuia relevă existența unei structuri ierarhice de organizare a activităților, a unui sistem de remunerare a participanților, inclusiv prin transferuri financiare prin intermediul aplicației „PSB Russia”, precum și desfășurarea unor întruniri la Casa de Cultură „Răut” din municipiul Bălți, în zilele de 13–14 septembrie și 16 septembrie 2025, la care au participat peste 600 de activiști. În cadrul acestora, persoanele implicate au fost instruite să convingă alegătorii să voteze la alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025 pentru Partidul Politic „MOLDOVA MARE”.

Din materialele prezentate rezultă că, pentru finanțarea acestor activități, lunar erau utilizate resurse financiare de aproximativ 12-17 milioane ruble rusești (echivalentul a circa 2 550 000 lei), distribuite atât prin intermediul aplicației menționate, cât și în numerar.

Pe baza circumstanțelor stabilite, organul de urmărire penală a sesizat Comisia Electorală Centrală cu privire la existența unei asocieri între Partidul Politic „MOLDOVA MARE” și formațiunile politice afiliate cetățeanului Șor Ilan Miron, asociere materializată prin desfășurarea de acțiuni comune și coordonate, implicarea în activități de promovare electorală, utilizarea resurselor materiale, financiare și logistice în comun, precum și transmiterea de mesaje politice convergente, fapt ce creează aparența unui bloc electoral, contrar prevederilor Codului electoral.

La fel cu adresa nr. CEC-7/23636 din 26 septembrie 2025 Inspectoratul Național de Investigații cu referire la materialele cauzei penale nr. 2025590017 din gestiunea Direcției urmărire penală a INI a comunicat Comisiei informații relevante în ceea ce privește implicarea activiștilor grupării criminale „Șor” în campania concurentului electoral Partidul Politic „MOLDOVA MARE”. Conform materialelor probatorii din

cauza penală se confirmă în mod direct activitatea ilicită a membrilor grupării „Șor”, care au avut sarcina de a aduce la cunoștință sub semnătură fiecărui simpatizant al grupării despre faptul că în ziua alegerilor parlamentare din 28 septembrie 2025 aceștia să voteze pentru concurentul electoral Partidul Politic „MOLDOVA MARE”, ultimii fiind achitați pentru aceste acțiuni cu mijloace financiare de proveniență ilicită.

Prin sesizarea nr. CEC-7/23420 din 23 septembrie 2025, Direcția de Poliție a UTA Găgăuzia a informat că la 22 septembrie 2025 în Registrul de evidență a altor informații referitoare la infracțiuni sub nr. 20250800914 a fost înregistrat raportul șefului Secției securitate publică a Inspectoratului de Poliție Vulcănești, comisar principal, Martin Caraman, conform căruia șeful Administrației Vulcănești, Ivan Crețu, care este simpatizant activ al Partidului Politic „Șor” declarat neconstituțional, a folosit resurse administrative, și anume a adunat angajații Administrației Vulcănești și ai subdiviziunilor desconcentrate, subordonate Administrației, în scopul participării lor la întâlnire, cu tentă electorală, organizată de către candidata la alegerile parlamentare, Victoria Furtună.

Astfel, s-a constatat că la întâlnirea organizată au fost prezenți angajați din cadrul subdiviziunilor subordonate Administrației Vulcănești, aceștia fiind în mod organizat adunați în parcul central din or. Vulcănești, informați că urmează să participe la o întrunire cu caracter electoral organizată indirect de către liderii partidelor interzise afiliate Partidului Politic „Șor” declarat neconstituțional în comun cu președinta Partidului Politic „MOLDOVA MARE”, Victoria Furtună.

Prin adresa nr. CEC-8/9098 din 23 septembrie 2025, Comisia Electorală Centrală a solicitat Centrului Național Anticorupție prezentarea informațiilor relevante despre apariția pe portalul de știri www.nordnews.md a unei investigații jurnalistice care vizează concurenții electorali: Partidul Politic „MOLDOVA MARE”, Blocul Electoral „ALTERNATIVA” și Blocul Electoral „Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei” semnalată prin sesizarea Partidului Politic Partidul Social Democrat European nr. CEC-7/23379 din 22 septembrie 2025.

Conform răspunsului înregistrat la Comisie sub nr. CEC-7/23485 din 24 septembrie 2025, Centrul Național Anticorupție a informat că sub conducerea Procuraturii municipiului Chișinău, Procuraturii raionului Cahul, Procuraturii municipiului Bălți, precum și în grupuri comune de urmărire penală cu Procuratura Anticorupție, a inițiat și documentează în momentul de față 16 cauze penale inițiate pe componentele de infracțiuni prevăzute la art. 181¹, 181², 181³ și 243 din Codul penal.

Cauzele penale inițiate și documentate de Centrul Național Anticorupție indică suspiciuni rezonabile că anumiți factori de decizie, membri și simpatizanți ai formațiunilor politice afiliate grupării criminale „Șor” din regiunile Centru, Sud și Nord ale țării, având roluri bine determinate, au pus în aplicare un plan infracțional de corupere a alegătorilor la alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025.

Conform documentărilor Centrului Național Anticorupție, anumiți factori de decizie, membri și simpatizanți ai formațiunilor politice afiliate grupării criminale „Șor” - Partidul Politic Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei, Partidul Politic „ȘANSĂ” și Partidul Politic „VICTORIE” -, ca urmare a excluderii din lista partidelor politice cu dreptul de a participa la alegerile parlamentare, și-au continuat activitățile infracționale

orientându-și sprijinul și resursele către Partidul Politic Partidul Republican „INIMA MOLDOVEI” și Partidul Politic „MOLDOVA MARE”.

În privința Partidului Politic „MOLDOVA MARE”, Centrul Național Anticorupție a precizat despre faptul obținerii în cadrul cauzelor penale a unor date din care rezultă că anumiți factori de decizie ai partidelor politice afiliate lui Ilan Șor, prin intermediul reprezentanților locali, determină persoanele cu drept de vot să-și manifeste susținerea în favoarea concurentului electoral, Partidul Politic „MOLDOVA MARE”, circumstanțe care în prezent se află în proces de investigare.

Totodată, audierea unor persoane în cadrul cauzelor penale din gestiune indică asupra faptului că Partidul Politic „MOLDOVA MARE” ar fi susținut financiar de către Ilan Șor, iar la alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025 Ilan Șor urmează să redirecționeze toate sursele financiare ilicite pentru coruperea persoanelor în vederea exercitării dreptului de vot în favoarea acestui partid.

La fel, din declarațiile obținute în cadrul cauzelor penale din gestiune, s-a constatat că, la 22 iulie 2025, unul dintre participanții la procesul penal audiat în cadrul cauzei penale a confirmat o întâlnire cu șefa de presă a Partidului Politic „MOLDOVA MARE”, care este responsabilă de promovarea în spațiul media a partidului menționat, dar și organizarea unor activități de dezinformare a cetățenilor referitor la ideologiile unor partide politice și avantajarea imaginii Partidului Politic „MOLDOVA MARE”. Modalitatea de remunerare a acestor persoane a fost documentată în cadrul urmăririi penale. S-a constatat că aceste persoane au convenit să promoveze în spațiul media partidul respectiv în schimbul sumei de 10 000 EUR, dintre care 2000 EUR urmând a fi achitați oficial și diferența de 8000 EUR prin intermediul unor terțe persoane, planând astfel anumite suspiciuni rezonabile în ceea ce privește proveniența mijloacelor financiare pentru serviciile menționate.

La fel, prin răspunsul nr. CEC-7/23557 din 25 septembrie 2025, Centrul Național Anticorupție a comunicat că, în procesul examinării a două cauze penale, au fost constatate circumstanțe ce confirmă implicarea activă a două persoane remunerate cu mijloace financiare de proveniență dubioasă cu sume cuprinse între 47 230,00 lei și, respectiv, 180 euro pentru promovarea imaginii Partidului Politic „MOLDOVA MARE”, date probate prin materialele procesului penal.

În continuare se mai reține că Inspectoratul de Poliție Bălți a informat că, în urma unor acțiuni de verificare și a acumulării probatoriului, a constatat că la întrunirea organizată pe 16 septembrie 2025 de către reprezentantul Partidului Politic „MOLDOVA MARE” în mun. Bălți, Usatîi Alexandr, unde nemijlocit a participat candidatul, doamna Victoria Furtună, au fost prezenți membrii, simpatizanții activi ai partidelor afiliate Partidul „Șor” declarat neconstituțional.

Majoritatea dintre ei anterior au fost sancționați conform art. 47¹ din Codul contravențional, pentru corupere electorală pasivă, anume pentru faptul că au acceptat transferuri de mijloace financiare ca să voteze la alegerile prezidențiale din 2024 pentru exponenții politici indicați de liderii partidelor interzise afiliate Partidului „Șor” declarat neconstituțional. Continuarea prezenței acestor contravenienți la evenimentele organizate de liderii partidelor interzise afiliate Partidului Politic „Șor” declarat neconstituțional

indică asupra faptului că în continuare sunt întreprinse măsuri de menținere a organizațiilor teritoriale și a membrilor lor în format organizat și pregătiți pentru reacționarea la oricare eventuală solicitare din partea liderilor Partidului Politic „Șor” declarat neconstituțional.

Totodată, aceștia fiind aduși în mod organizat anume la întrunirile electorale organizate de către Victoria Furtună, președinta Partidului Politic „MOLDOVA MARE”, indică asupra faptului că acest electorat, ca urmare a unor promisiuni sau chiar transferuri financiare, va fi dirijat să-și exprime opțiunea politică la alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025 în favoarea Partidului Politic „MOLDOVA MARE”, astfel creându-se premise și circumstanțe îndreptate la comiterea repetată a acțiunii ilicite de corupere electorală.

Inspectoratul de Poliție Bălți a mai prezentat o sesizare nr. 34/23-20697 din 24 septembrie 2025, potrivit acesteia, la data de 15 septembrie 2025, în Secția Inspecției Bălți a fost înregistrată o plângere din partea unor alegători/cetățeni, prin care au sesizat fapte de natură să determine alegătorii să-și exercite într-un anumit mod dreptul electoral în cadrul alegerilor parlamentare din Republica Moldova.

Ulterior, la 16 septembrie 2025, a fost pornită cauza penală nr. 202504*****, în baza elementelor infracțiunii prevăzute de art. 181¹ alin. (1) lit. a), b) din Codul penal al Republicii Moldova.

Conform actului procedural de începere a urmăririi penale, s-a stabilit că cetățeanul Albu Radu Mircea, născut la 06.11.1977, domiciliat în mun. Bălți, acționând în luna iulie 2025 cu scopul determinării alegătorilor să-și exercite într-un anumit mod dreptul electoral în cadrul alegerilor parlamentare din 28 septembrie 2025, a racolat și convins mai multe persoane, locuitori ai mun. Bălți, promițându-le sume de bani.

În acest scop, acesta le-a instalat în telefoanele mobile aplicația „PSB”, iar ulterior le-a oferit o parte din mijloacele financiare promise, pentru a-i determina să voteze în favoarea candidatei Victoria Furtună, reprezentantă a Partidului Politic „MOLDOVA MARE”.

Inspectoratul de Poliție Bălți menționează că, în urma măsurilor speciale de investigație desfășurate în cadrul dosarului penal, a fost acumulat probatoriul pertinent privind activitatea ilegală a lui R. Albu. Aceste activități au fost confirmate prin stenogramele interceptărilor comunicațiilor, plângerea și depozițiile cetățeanului N. Tintiuc, depozițiile cetățeanului L. Guranda, procesele-verbale de ridicare și examinare a telefoanelor mobile, capturile de ecran cu transferurile bănești, listele persoanelor implicate și înscrisurile ridicate în cadrul perchezițiilor.

Toate aceste acte și documente au fost cercetate și analizate în cadrul dezbaterilor judiciare.

Ulterior, la 24 septembrie 2025, Inspectoratul de Poliție Bălți a mai prezentat Comisiei Electorale Centrale, o sesizare.

Potrivit informațiilor prezentate de Inspectoratul de Poliție Bălți, în comun cu Direcția Regională „Nord” a Serviciului de Informații și Securitate, la 23 septembrie 2025 a fost depistat automobilul de model „Mercedes”, condus de cetățeanul Cernobrovciuc Ion, născut la *****, domiciliat în *****. Acesta, împreună cu cetățeanul

Dragnev Victor, născut la *****, cu viza de reședință în *****, în prezent locuitor al *****, depozitau într-o încăpere situată pe *****, ziare cu denumirea „Credință și Faptă”, conținutul cărora denigrează persoanele de la guvernare. Fapta a fost înregistrată în Registrul de evidență a altor informații cu privire la infracțiuni și incidente sub nr. 20250410417.

În cadrul documentării inițiale a cazului, au fost ridicate 18 896 de exemplare ale publicației, pe care lipsește informația referitoare la tiraj, comanditar și locul de tipărire, stabilindu-se cu certitudine faptul aducerii ziarelor respective din mun. Chișinău.

Din datele obținute s-a constatat că cetățeanul Dragnev Victor are legături directe cu Mitropolia Moldovei, fiind enoriaș al bisericii „Sf. Nicolai” din mun. Bălți. La recomandarea preoților, acesta a aderat la pagina web „Sare și Lumină”, ulterior primind ziarele menționate, expediate din mun. Chișinău, în scopul distribuirii lor către enoriașii din mun. Bălți. În acest sens, Dragnev Victor a organizat o rețea de distribuire a publicațiilor, atrăgând tineri, foști colegi de clasă ai fiicei sale.

La aceeași dată, 23 septembrie 2025, pe str. M. Viteazul nr. 18 din mun. Bălți, acesta a primit o nouă partidă de ziare „Credință și Faptă”, provenite din aceeași sursă. În momentul descărcării, a fost reținut de către angajații Poliției, stabilindu-se lipsa mențiunilor obligatorii în conținutul publicației, și anume: datele privind tiparul, numărul de exemplare, comanditarul și sursa de finanțare.

În continuare se reține și faptul că Serviciul Fiscal de Stat, prin adresa nr. 26-18/4/7-159941 din 25 septembrie 2025, a informat despre constatarea, în cadrul exercitării atribuțiilor funcționale, a promovării contrare prevederilor legislației electorale a imaginii Partidului Politic „MOLDOVA MARE” și a președintelui acestuia, doamna Victoria Furtună, aceste activități fiind desfășurate în anul 2025.

Astfel, în rezultatul activității speciale de investigație desfășurate de către ofițerii de investigații ai Direcției Generale Antifraudă, incluși în grupul de ofițeri de investigații creat pe cauza penală nr. 202567*****, aflată în gestiunea Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, s-a stabilit că de către gestionarul contului cu denumirea „Canalul 5 Moldova” de pe platforma YouTube.com, care aparține SRL „MEDIA CONTENT DISTRIBUTION”, prin care posibil a fost promovată imaginea Partidului Politic „MOLDOVA MARE” contrar prevederilor legislației electorale.

La fel, se reține că Serviciul de Informații și Securitate, în procesul activităților contrainformative desfășurate, a constatat că administrația prezidențială a Federației Ruse utilizând potențialul și posibilitățile grupării criminale „Șor”, prin intermediul acesteia, a dat curs unei operațiuni de dezvoltare a curentului „moldovenist/statalist/suveranist”, proiect care urma să fie realizat de către exponentul Victoria Furtună în calitate de promotor principal al doctrinei.

Astfel, din aceeași notă se deduce că, pentru implicarea în platforma politică a Victoriei Furtună, gruparea criminală „Șor” a preluat Partidul Politic „MOLDOVA MARE”, a dezvoltat infrastructura necesară, precum și susținerea financiară prin intermediul ONG „EUROASIA”, asigurând migrarea către partidul dat a activiștilor/membrilor partidelor afiliate grupării criminale, precum Partidul Politic

„ȘANSA”, Partidul Politic Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei, Partidul Politic Partidul „RENAȘTERE”, Partidul Politic „VICTORIE” etc. Cu suportul și sub paravanul „EUROASIA” gruparea criminală „Șor” a realizat acțiuni orientate la penetrarea treptată a spațiului civic și mediatic moldovenesc, promovând latent Partidul Politic „MOLDOVA MARE”, precum și liderul interpus al acestuia, Victoria Furtună.

În calitate de materiale probatorii în ceea ce privește implicarea grupării „Șor” în susținerea candidatului Victoria Furtună, din partea autointitulatului bloc politic „Victorie”, acumulate în cadrul alegerilor prezidențiale din 20 octombrie 2024, precum și a Partidului Politic „MOLDOVA MARE” și a liderului acestuia în cadrul alegerilor parlamentare din 28 septembrie 2025, Serviciul prezintă mai multe fapte constatate, printre principalele fiind următoarele.

Astfel, la 27 septembrie 2024, în cadrul ședinței desfășurate de autointitulatul bloc politic „Victorie” la sediul acestuia din mun. Chișinău, str. Armenească, nr. 44/3, în cadrul discursului on-line ținut de către Ilan Șor, acesta a declarat că blocul nu va susține public pe niciun candidat la prezidențiale, dar va lucra activ pentru doamna care va intra în curând în sala în care se desfășura evenimentul. În acest moment în sală a intrat doamna Victoria Furtună, fiind anunțat de către moderatorul ședinței că aceasta este candidata blocului. Ca urmare a evenimentului, președinții organizațiilor teritoriale ale blocului politic au primit mijloace financiare în numerar pentru remunerarea activiștilor.

La 4 octombrie 2024, în cadrul activității politice desfășurate, pentru susținerea candidatului Victoria Furtună, simpatizanții entității politice au fost informați despre transferul pe cardurile PSB Bank deținute de către aceștia a câte 15 mii de ruble rusești.

La 5 octombrie 2024, în cadrul întrunirii simpatizanților în etate ai blocului politic „Victorie”, organizat de oficiul teritorial al acestuia, reprezentantul oficiului, doamna Elena Sîli, a îndemnat pe cei prezenți să voteze pentru candidatul la funcția de președinte al Republicii Moldova, doamna Victoria Furtună.

La 6 octombrie 2024, în fața sediului Consiliului raional Telenеști, candidata la alegerile prezidențiale, Victoria Furtună, a desfășurat o întrunire cu cca 120 de alegători, preponderent aceștia fiind identificați ca activiști și simpatizanți ai autointitulatului bloc politic „Victorie”, afiliat lui Ilan Șor.

În luna martie 2025, odată cu obținerea de către Victoria Furtună a calității de lider al Partidului Politic „MOLDOVA MARE”, gruparea criminală „Șor” a organizat procesul de trecere a infrastructurii și persoanelor de la partidele afiliate autointitulatului bloc politic „Victorie” către alte formațiuni politice, printre care și Partidul Politic „MOLDOVA MARE”.

Preventiv, la 26 ianuarie 2025, în cadrul unei întruniri realizate cu simpatizanții blocului, organizatorul întrunirii, Ivan Plop, a menționat că Victoria Furtună intenționează să se implice într-un proiect politic.

Conform datelor prezentate de Serviciul de Informații și Securitate se menționează că, Victoria Furtună și-a activizat prezența preponderent în raioanele de nord ale Republicii Moldova, unde și-a organizat structuri teritoriale cu reprezentanți ai grupului „Șor”.

La 12 septembrie 2025, în timpul acțiunilor electorale ale Partidului Politic „MOLDOVA MARE” în mun. Bălți și or. Sîngerei, liderii locali s-au întrunit cu susținători/simpatizanți ai partidelor lui Șor, Garic Tonian (lider OT Sîngerei al Partidului Politic „ȘANSĂ”), și Victoria Galagan (lider OT al blocului politic „Victorie”).

La fel, Serviciul de Informații și Securitate a informat că sursele informaționale conectate la mediul grupării „Șor” au fost orientate de a promova activitatea Partidului Politic „MOLDOVA MARE”. Astfel, au fost identificate surse deschise, în care angajații call-centrelor din Federația Rusă ale autointitulatului bloc politic „Victorie” au realizat pe parcursul lunii septembrie acțiuni de cooperare a activului din Republica Moldova în vederea participării la întruniri electorale cu Victoria Furtună și Partidul Politic „MOLDOVA MARE”.

De asemenea, Serviciul de Informații și Securitate a precizat că, în luna august 2025, grupurile de tineri coordonate de către ONG „Eurasia”, sub paravanul organizației „Tineretul ortodox”, au primit indicația de la coordonatori din Federația Rusă de a intensifica pelerinajele în locații de cult din Republica Moldova și promovarea luptei pentru „valori ortodoxe”. Beneficiarul măsurilor era Partidul Politic „MOLDOVA MARE” și liderul acestuia, Victoria Furtună. Astfel, tinerii au distribuit materiale și realizat întruniri cu reprezentanții partidului, cu mediatizarea prin rețelele internaționale a imaginii Victoriei Furtună din perspectiva apărătorului „valorilor ortodoxe”.

Conform datelor Serviciului de Informații și Securitate, 278 de persoane, din cele 823 membri ai Partidului Politic „MOLDOVA MARE”, figurează în calitate de beneficiari de tranzacții prin intermediul Promsvyazbank (PSB) din Federația Rusă din partea grupului criminal „Șor”.

Potrivit informației furnizate de Serviciul de Informații și Securitate și atașate la prezenta cauză se mai menționează că, Victoria Furtună a solicitat de la cet. Alexandr Petrov (persoană din anturajul lui Ilan Șor, responsabil de gestionarea circuitelor financiare tenebre și de organizare a livrării numerarului pe canale clandestine în Republica Moldova, pentru desfășurarea activităților partidului) în convorbirea cu acesta mijloace financiare necesare pentru achitarea serviciilor curente ale partidului, pentru luna iunie – 50 mii euro, iulie – 300 mii euro și august - 370 euro. Sumele au fost transmise partidului politic în luna septembrie 2025, când Partidul Politic „MOLDOVA MARE”, deține statut de concurent electoral în cadrul alegerilor parlamentare din 28 septembrie 2025. Persoana care a recepționat banii și i-a transmis către Victoria Furtună figura anterior în calitate de angajat al SRL „THOR SECURITY GROUP” (a se vedea f.d.219 vol.II dosar administrativ).

În aceeași notă a Serviciului se menționează că, la etapa depunerii listei de candidați la funcția de deputat din partea Partidului Politic „MOLDOVA MARE”, doamna Victoria Furtună coordonează această listă cu domnul Anton Tregub, persoană din anturajul lui Ilan Șor, care i-a sugerat Victoriei Furtună care persoane trebuie să fie incluse pe lista menționată (a se vedea f.d.219 vol.II dosar administrativ).

Distinct de cele menționate, ca rezultat al activității desfășurate de către Victoria Furtună în interesul Federației Ruse și grupării „Șor”, a fost includerea acesteia în listele de măsuri restrictive naționale și internaționale, printre care:

- Decizia (PESC) 2025/1435 a Consiliului UE;
- Regulamentul de modificare a Regulamentului privind măsurile speciale (Moldova) din 26.08.2025;
- Decizia Consiliului de Securitate și Apărare al Ucrainei din 20.09.2025;
- Decizia CIS nr. 27 din 25.07.2025 privind modificarea deciziei Consiliului Interinstituțional de Supervizare din 01.08.2024;
- Decizia CIS nr. 31 din 05.09.2025 privind alinierea la unele măsuri restrictive internaționale ale Canadei;
- Ordinul directorului SIS nr. 53 din 21.08.2025 cu privire la modificarea ordinului directorului SIS al Republicii Moldova nr. 2/2024.

Instanța de judecată va accentua că, deși Victoria Furtună a fost inclusă în listele de măsuri restrictive naționale și internaționale, aceste circumstanțe nu au condus la excluderea concurentului electoral din cursă, dat fiind că motivul anulării înregistrării a servit faptul finanțării ilegale/externă, coruperea alegătorilor etc.

Prin urmare, alegația reprezentantului reclamantei care a invocat tratament diferențiat și discriminator în comparație cu alți concurenți electorali incluși în listele de măsuri restrictive naționale și internaționale, urmează a fi respinse ca declarative.

Sub formă de generalizare, Serviciul a conchis și a concluzionat că Partidul Politic „MOLDOVA MARE”, condus de Victoria Furtună, este parte a planului subversiv de influențare externă a proceselor electorale, care are ca scop promovarea intereselor altor state, ale entităților anticonstituționale și ale unui grup criminal organizat în detrimentul suveranității și integrității teritoriale ale Republicii Moldova. În calitate de concurent electoral, Serviciul de Informații și Securitate a conchis că Partidul Politic „MOLDOVA MARE”, a folosit fonduri financiare și materiale nedeclarate de o proveniență externă și gestionate de un grup criminal organizat.

Examinând sesizările și materialele anexate, probatoriul colectat în cadrul procedurii administrative, Comisia Electorală Centrală a emis hotărârea nr. 4119 din 26 septembrie 2025, s-a admis parțial sesizarea nr. CEC-7/23379 din 22 septembrie 2025 a Partidului Politic Partidul Social Democrat European. S-a luat act de sesizările Inspectoratului de Poliție Orhei, Inspectoratului de Poliție Bălți, Direcției de Poliție a Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia, Inspectoratului Național de Investigații, Centrului Național Anticorupție, Serviciului de Informații și Securitate. S-a anulat înregistrarea concurentului electoral, Partidul Politic „MOLDOVA MARE”, și listei de candidați la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova din partea Partidului Politic „MOLDOVA MARE”.

În conformitate cu art.1 din Codul electoral nr. 325/2022, Comisia Electorală Centrală este autoritate publică independentă și apolitică, înființată pentru realizarea politicii electorale, care are misiunea de a asigura organizarea și desfășurarea alegerilor, supravegherea și controlul respectării prevederilor legale privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale.

De asemenea, conform art. 18 din Codul electoral nr. 325/2022, misiunea Comisiei Electorale Centrale este crearea condițiilor optime pentru exercitarea nestingherită de către cetățenii Republicii Moldova a dreptului constituțional de a alege și de a fi aleși în

cadrul unor alegeri libere și corecte, inclusiv prin asigurarea respectării legislației cu privire la finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale.

În conformitate cu art. 26 alin. (1) lit. f) din Codul electoral nr. 325/2022, în calitate de organ independent de supraveghere și control privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale, Comisia Electorală Centrală examinează sesizările și contestațiile privind încălcarea legislației cu privire la finanțarea partidelor politice, a campaniilor electorale și a grupurilor de inițiativă.

Conform art. 87-88 din Codul administrativ nr. 116/2018, autoritatea publică care examinează procedura administrativă se conduce de probele pe care le consideră necesare, conform dreptului discreționar, pentru investigarea stării de fapt, iar participanții la procedura administrativă sunt obligați să colaboreze în cadrul cercetării acestei stări.

Astfel, prin prisma normelor enunțate, rezultă neîndoielnic rolul principal al Comisiei în asigurarea corectitudinii alegerilor, precum și a finanțării partidelor politice, a campaniilor electorale și a grupurilor de inițiativă.

Prin urmare, Comisia Electorală Centrală este un organ constituit legal, a acționat la sesizarea organelor de resort a țării și în scopul protecției securității naționale și a procesului electoral, a emis prezenta hotărâre.

Analiza proporționalității

Nu se contestă că excluderea unui concurent din cursa electorală, prin anularea înregistrării sale, reprezintă o ingerință serioasă în dreptul de a fi ales, protejat de art. 3 din Protocolul nr. 1 la CEDO. Practic, o asemenea măsură privează partidul și candidații săi de posibilitatea de a participa la competiția electorală și îi privează pe susținătorii acelui partid de opțiunea de a-l vota. Din această perspectivă, analiza trebuie să pornească de la recunoașterea gravității interferenței.

Cu toate acestea, în prezenta cauză, ingerința în dreptul respectiv servește scopuri legitim recunoscute într-o societate democratică. Măsura de excludere a Partidului „Moldova Mare” urmărește în principal: (i) protejarea integrității procesului electoral, adică asigurarea desfășurării unor alegeri libere, corecte și autentice, neafectate de fraudă sau mijloace ilicite; (ii) prevenirea influenței externe ilegale asupra alegerilor naționale – cu alte cuvinte, apărarea suveranității deciziei electoratului împotriva amestecului unor interese străine prin finanțare sau coordonare subterană; și (iii) combaterea corupției alegătorilor, fenomen ce distorsionează voința liber exprimată a cetățenilor și subminează încrederea în procesul democratic.

Aceste obiective sunt nu doar legitime, ci de o importanță deosebită. Ele se reflectă și în legislația internă a Republicii Moldova: după cum s-a detaliat, Codul electoral (art. 102 alin. (5) lit. a), b), c), f)) prevede explicit că utilizarea fondurilor nedeclarate, depășirea plafonului de cheltuieli, acceptarea finanțărilor din străinătate și coruperea alegătorilor constituie motive ce pot duce la excluderea unui concurent. Prin urmare, măsura dispusă împotriva „Moldova Mare” este ancorată într-un cadru normativ clar, care exprimă voința legiuitorului de a proteja procesul electoral de exact astfel de

pericole. Cu alte cuvinte, ingerința are suport legal intern și vizează scopuri legitime bine definite.

Calitatea legii – previzibilitate și accesibilitate.

Pentru a aprecia dacă interferența este „prevăzută de lege” și deci justificată, trebuie să verificăm dacă normele aplicate erau formulate cu suficientă precizie și accesibile celor vizați, astfel încât Partidul „Moldova Mare” să poată prevedea consecințele acțiunilor sale. În speță, cadrul legal intern relevant (prezentat în secțiunea anterioară) este unul foarte detaliat și lipsit de ambiguitate în privința comportamentelor avute în vedere.

Astfel, obligația de a utiliza exclusiv Fondul electoral și interdicția oricărei finanțări din surse externe sau neînregistrate sunt prevăzute expres în lege. De asemenea, legea electorală conține interdicții clare privitoare la oferirea de bani sau bunuri alegătorilor pentru a-i influența (atât prin norme administrative – art. 54 din Codul electoral, cât și prin incriminări penale separate). Toate aceste reguli erau publice, accesibile și cunoscute în spațiul politic. Mai mult, sancțiunea drastică a anulării înregistrării este menționată explicit ca posibilă consecință a încălcării respectivelor reguli (în art. 102 alin. (5)).

Un actor politic rezonabil, beneficiind de consultanță juridică elementară, putea prevedea fără dificultate că implicarea într-o schemă de finanțare coordonată din străinătate, cu ocolirea contului oficial, precum și practicarea cumpărării indirecte a voturilor, ar expune partidul la riscul maxim de descalificare electorală. În plus, contextul general (inclusiv experiența precedentă a cazului Patria din 2014, intens mediatizat, unde un partid a fost acuzat de finanțare rusească și exclus din cursă – subiect cunoscut publicului și politicienilor, deși ulterior sancționat de CtEDO pentru lipsă de probe) ar fi trebuit să sensibilizeze și mai mult orice formațiune cu privire la pericolul acceptării de fonduri externe.

Așadar, în speța de față, cerința de previzibilitate este îndeplinită: normele încălcate de partid erau formulate clar și cert, iar consecințele – inclusiv excluderea din alegeri – puteau fi anticipate în mod rezonabil dacă s-ar fi ales calea ilicită. Nu s-a aplicat nicio regulă obscură sau neașteptată; dimpotrivă, s-au aplicat exact interdicțiile fundamentale cunoscute oricărui competitor electoral.

Existența unei baze factuale suficiente – distincția față de cazul Patria.

Un element crucial al analizei proporționalității este dacă măsura drastică a fost susținută de o bază factuală solidă. CtEDO a subliniat acest aspect în cauza Patria c. Moldova, unde a considerat că autoritățile moldovene nu prezentaseră probe suficiente și relevante care să justifice excluderea partidului Patria în 2014 (bazându-se, după cum s-a arătat, pe simple scrisori și informații neconfirmate, și acționând într-un moment foarte târziu, aproape de ziua votului).

Așa cum s-a arătat, în cauza Patria c. Moldova Curtea de la Strasbourg a constatat carențe în probatoriul ce a stat la baza excluderii acelui partid (administrarea unor simple scrisori ale poliției cu informații neconfirmate, lipsa coroborării elementelor de fapt și momentul tardiv al discalificării, cu puțin înaintea alegerilor).

În schimb, în prezenta cauză, baza factuală a măsurii este mult mai substanțială, probele administrate fiind numeroase, diverse și convergente, după cum urmează:

Documente financiare interne: Au fost identificate bugete detaliate ale campaniei Partidului „Moldova Mare”, care includ sume concrete și destinații pe linii de cheltuieli (de ex., strategie, producții media, promovare online, logistică, sondaje, salarii personal). Aceste documente arată explicit că respectivele cheltuieli urmau a fi acoperite din surse externe – fapt confirmat de corespondența asociată prezentării acestor bugete către curatorii străini. Toate operațiunile organizate de organele de resort.

Convorbiri și mesaje interceptate cu curatorii externi:

Din același material al Serviciului prezentate și cercetate în cadrul ședinței de judecată, rezultă că există în dosar transcrieri ale discuțiilor purtate de Victoria Furtună (alias „venera472”) cu persoanele de legătură din Federația Rusă - „maximb” (Anton Tregub) și „sasha610” (Alexandr Petrov). Aceste conversații confirmă în mod nemijlocit transferurile de bani (a se vedea materialele dosarului administrativ vol.II) .

Probele privind coruperea alegătorilor:

Strategia electorală a partidului, document scris, evidențiază planuri de a oferi diverse forme de ajutor material (târguri sociale, donații) electoratului, confirmând caracterul deliberat al acestor practici. Prezența unor asemenea probe explicite și emanând chiar de la protagonist (Furtună) diferă radical de cazul Patria, unde nu exista nicio probă că partidul respectiv ar fi încercat să mituiască alegători sau să comită fraude electorale.

Coroborarea completă a probelor: Toate categoriile de probe de mai sus se susțin reciproc și conturează o imagine coerentă asupra evenimentelor. Avem dovada fluxului masiv de bani din exterior, dovada cheltuirii lor planificate în campanie, dovada influenței străine directe asupra deciziilor partidului și dovada recurgerii la mijloace ilegale (mituire) pentru a obține voturi. Această multitudine de date, cifre exacte, conversații datate și acțiuni confirmate depășește cu mult orice dubiu rezonabil cu privire la săvârșirea de către partid a faptelor imputate și la caracterul sistematic al acestor fapte. Cu alte cuvinte, nu ne aflăm în situația unei simple suspiciuni sau a unor informații neconfirmate (cum era în cazul Patria), ci în fața unui dosar probatoriu solid, cu elemente directe și convergente. Prin urmare, premisa factuală a măsurii de excludere este una fermă și convingătoare, eliminând riscul de arbitrar sau eroare judiciară sub acest aspect.

Adecvarea măsurii. Analizând dacă măsura aleasă este aptă să îndeplinească scopurile legitime propuse, se constată că excluderea din cursă a Partidului Politic „Moldova MARE” este adecvată pentru a realiza protejarea integrității alegerilor și prevenirea capturării procesului democratic. Partidul în cauză s-a dovedit a fi, în esență, un vehicul al unei influențe externe masive (financiare și operaționale) și a recurs la mijloace de fraudare a voinței populare (cumpărarea de voturi).

În acest sens, se remarcă că măsurile alternative posibile – cum ar fi un simplu avertisment, aplicarea unei amenzi contravenționale sau chiar blocarea contului de campanie – nu ar fi fost adecvate pentru a stopa fenomenul nociv, dat fiind specificul acestuia. Atunci când o campanie întreagă este concepută pe finanțare paralelă nelegală și este deja în desfășurare un mecanism de influențare ilicită a alegătorilor, intervențiile

minore nu fac decât să temporizeze ori să cosmetizeze situația, fără a elimina cauza problemei.

În cazul, Partidului Politic „Moldova MARE” doar prin excludere se poate atinge scopul de a menține competiția electorală curată și echitabilă, restabilind condițiile de egalitate pentru ceilalți competitori onești și protejând publicul de continuarea acțiunilor manipulative. Faptul că însăși legea (art. 102 alin. (5) din Codul electoral) prevede anularea ca sancțiune în asemenea situații este o confirmare normativă a adecvării acestei măsuri.

Necesitatea -„ultima ratio”

Ineficiența sancțiunilor mai blânde. Avertismentul - Emiterea unui avertisment din partea CEC, care este cea mai ușoară sancțiune prevăzută de lege, nu ar fi avut niciun efect practic de descurajare sau stopare a acestor practici. În general, avertismentul este gândit pentru abateri minore sau incipiente, unde poate avea un rol preventiv (concurrentul își corectează de bunăvoie conduita după avertizare). În cazul de față însă, dată fiind amploarea și caracterul intenționat al schemei, este nerealist să se fi așteptat că organizatorii campaniei ilegale s-ar fi oprit doar pentru că au fost admonestați formal. Mecanismul era prea profitabil și prea bine pus la punct pentru a fi dizolvat de o simplă notificare.

Amenzile contravenționale – Nici aplicarea unor amenzi nu ar fi remediat situația, având în vedere capacitatea financiară practic nelimitată a partidului asigurată de sponsorii externi. Orice amendă are menirea atât să sancționeze, cât și să descurajeze repetarea faptei, însă, o amendă, chiar și maximală, ar fi reprezentat doar o mică fracțiune din bugetul ilicit de campanie și ar fi putut fi ușor absorbită ca un simplu cost operațional. De altfel, din dialogurile prezentate reiese că atunci când apar cheltuieli neprevăzute sau datorii, reacția partidului este să solicite și mai mulți bani din exterior. Sancționarea cu amendă ar fi putut chiar să fie contraproductivă. Așadar, amenda nu ar fi eliminat sursa problemei – dependența de fonduri străine – ci ar fi devenit doar o cheltuială în plus acoperită tot de acele fonduri.

Înghețarea sau închiderea contului „Fond electoral” – o altă măsură teoretic posibilă ar fi fost blocarea contului de campanie al partidului, pentru a-l împiedica să mai folosească eventualii bani acumulați acolo. Aceasta însă s-ar fi dovedit inefficientă, deoarece, Partidului Politic „Moldova MARE” Partidul „Moldova Mare” nu deținea un atare cont.

Gravitatea și caracterul sistemic al încălcărilor. În evaluarea necesității măsurii severe adoptate, contează și amploarea și natura repetitivă a faptelor. În prezenta cauză, nu suntem în fața unor abateri minore sau accidentale, ci a unei strategii de campanie concepute încă de la început pe baze ilegale. Este măsura de *ultima ratio* – ultima soluție rămasă – tocmai pentru că celelalte au fost evaluate ca insuficiente sau inefficiente. Prin aplicarea ei, statul își îndeplinește obligația pozitivă de a asigura „libera exprimare a opiniei poporului” (cum cere art. 3 Prot. 1), împiedicând ca aceasta să fie viciată iremediabil de factori coruptivi și externi.

Proportionalitatea stricto sensu – balanța intereselor.

În această etapă a analizei, se cântărește impactul măsurii asupra drepturilor partidului în raport cu beneficiul protejării interesului public. Pe de o parte, excluderea partidului afectează dreptul de a candida al acestuia și implicit dreptul susținătorilor de a-l vota – aspect de netăgăduit. Pe de altă parte, interesul general al societății de a avea alegeri libere, corecte și nealterate de factori externi sau coruptivi este și el de maximă importanță. În circumstanțele prezentei cauze, balanța înclină decisiv în favoarea interesului public, întrucât sunt întrunite în mod cumulativ elemente de o gravitate deosebită: (i) finanțare substanțială din străinătate, (ii) corupere directă a alegătorilor și (iii) control extern efectiv asupra unui competitor electoral. În fața unor dovezi clare ale acestor trei aspecte, statul are nu numai dreptul, ci și obligația de a interveni ferm pentru a preveni periclitarea procesului democratic.

Este adevărat că măsura aleasă restrânge un drept fundamental al partidului, însă, așa cum s-a arătat, ea îndeplinește toate garanțiile de legalitate și legitimitate: este prevăzută expres de lege (art. 102 alin. (5) Cod electoral), urmărește scopuri publice imperative (integritatea alegerilor, suveranitatea deciziei electorale, prevenirea corupției electorale) și se sprijină pe un probatoriu solid și convergent, nu pe simple bănuieli sau indicii sumare. Aceasta din urmă este o distincție esențială față de cazul Patria – unde Curtea a considerat că balanța a fost greșit înclinată din cauza lipsei de probe temeinice. În cauza de față, dimpotrivă, densitatea și calitatea probelor asigură fundamentul necesar pentru a justifica interferența.

Mai mult, măsura este concepută în termeni circumscriși temporal și contextual: se referă la excluderea formațiunii din actualul scrutin, fără a interzice existența partidului pe viitor, atâta vreme cât acesta se conformează legii. Cu alte cuvinte, partidul nu este dizolvat, ideologia sa nu este scoasă în afara legii; i se impune doar să nu participe la aceste alegeri din cauza jocului incorect. Posibilitatea rămâne deschisă ca, într-un viitor scrutin, aceeași entitate – să poată concura din nou. Acest aspect atenuant sugerează că măsura, deși severă, nu anihilează definitiv opțiunea politică reprezentată de partid, ci o sancționează proporțional cu conduita ilicită din prezenta conjunctură electorală.

În plus, orientările jurisprudențiale internaționale sprijină concluzia proporționalității. În lumina cauzei *Refah Partisi c. Turcia*, este acceptat că statul poate lua măsuri energice împotriva unei formațiuni care amenință principiile de bază ale democrației, cu condiția ca reacția statală să fie adecvată pericolului. În cazul de față, se poate argumenta că o situație ce justifică o contra-măsură fermă din partea statului, în concordanță cu raționamentul din *Refah* ar fi rezonabilă. Totodată, cauza *Kovach c. Ucraina* subliniază obligația pozitivă a statului de a preveni și combate manipularea rezultatului electoral prin practici ilicite, cum este cumpărarea voturilor. Nerespectarea acestei obligații ar putea compromite drepturile electorale ale cetățenilor onești și ale celorlalți competitori. Prin urmare, intervenția autorităților moldovene pentru a opri aceste practici corespunde și așteptărilor CtEDO privind apărarea integrității votului.

În același timp, principiile evidențiate în *Lykourazos c. Grecia* – necesitatea previzibilității și a egalității de șanse – au fost respectate: partidul sancționat cunoștea regulile și consecințele încălcării lor, acestea fiind clare și neschimbate pe tot parcursul

procesului electoral, iar aplicarea sancțiunii a fost făcută pe baza unor încălcări expres prevăzute de lege, valabile pentru toți concurenții. Nu s-a operat nicio modificare arbitrară a regulilor în timpul jocului, ci s-au impus regulile existente în mod egal, penalizând pe cei care le-au încălcat flagrant. Astfel, nu se poate susține că excluderea Partidului Politic „Moldova MARE” ar fi compromis caracterul echitabil al alegerilor – dimpotrivă, ea a fost menită să îl restabilească.

Nu în ultimul rând, trebuie subliniat că pentru ca o astfel de măsură extremă (anularea înregistrării) să fie legitimă, ea trebuie însoțită de toate garanțiile procedurale necesare evitării arbitrarului. Aceasta presupune ca autoritatea care dispune sancțiunea să ofere o motivare completă și riguroasă, în care să fie prezentate detaliat faptele și probele ce stau la bază: de pildă, identificarea exactă a sumelor și tranșelor de bani nedeclarate, a canalelor externe prin care au fost furnizate, a bunurilor/avantajelor oferite alegătorilor și legătura lor cu cronologia campaniei electorale, precum și a oricăror altor elemente relevante (întâlniri, indicații externe privind liste etc.). Doar printr-o asemenea motivare exhaustivă se asigură transparența deciziei și posibilitatea efectivă a părții sancționate de a-și exercita dreptul la apărare (contestând faptele sau încadrarea lor) în cadrul căilor de atac prevăzute de lege. În cauza Patria, un deficit major a fost tocmai lipsa unei motivări substanțiale și a unei dezbateri procedurale reale; de aceea, în prezenta procedură, s-a acordat o atenție deosebită remedierii acestor aspecte.

În cazul de față, structura probelor administrate – incluzând documentele financiare incriminatoare, conversațiile interceptate cu curatorii, înregistrările audio sau text ale comunicațiilor, precum și elementele de cronologie – asigură materia primă necesară pentru o motivare solidă și detaliată a deciziei de excludere. Partidul vizat a fost informat despre acuzațiile aduse și probele respective și a avut ocazia să ofere explicații. Hotărârea de față reflectă aceste constatări și raționamentul prin care s-a ajuns la concluzia că sancțiunea este inevitabilă, îndeplinind astfel cerințele de claritate și temeinicie impuse de standardele internaționale pentru a evita orice urmă de arbitrar.

Rezumând, s-a stabilit că ingerința în drepturile partidului reclamat este justificată de scopuri legitime imperioase. De asemenea, examinarea proporționalității stricto sensu a evidențiat că măsura aleasă este adecvată, necesară și echilibrată în raport cu gravitatea situației: probele privind încălcările sunt robuste, multiple și concordante, iar măsurile sancționatoare mai puțin severe ar fi fost inefficiente în a neutraliza riscul sistemic de subminare a scrutinului. În aceste condiții, testul de proporționalitate este satisfăcut pe deplin.

Faptele constatate se încadrează pe deplin în temeiurile exprese prevăzute de Codul electoral pentru anularea înregistrării unui concurent electoral, și anume cele stipulate la art. 102 alin. (5) lit. a), c). S-a dovedit că partidul a folosit fonduri financiare nedeclarate într-un quantum uriaș, mult peste limita de 1% din plafon (lit. a). De asemenea, finanțarea provenită integral din străinătate contravine literei c) a aceluiași articol (utilizarea mijloacelor financiare din afara țării fiind interzisă). În plus, oferirea de bunuri și avantaje materiale alegătorilor în scopul influențării votului constituie o încălcare flagrantă a art. 54 alin. (6) lit. a) din Codul electoral, fapt asimilat de lege (art. 102 alin. (5) lit. f) drept motiv de anulare. Toate aceste încălcări au survenit pe fondul regulilor stricte privind

Fondul electoral și donațiile (art. 53, 56–58), norme pe care partidul le-a eludat în mod deliberat și sistematic. Astfel, din punct de vedere al dreptului intern, sunt îndeplinite condițiile legale pentru aplicarea sancțiunii maxime.

Compatibilitate convențională.

Analizată prin prisma standardelor europene (art. 3 Protocolul nr. 1 CEDO și jurisprudența aferentă), măsura excluderii Partidului „Moldova Mare” din alegeri apare ca justificată și proporțională.

Spre deosebire de situația examinată de CtEDO în cauza Patria, unde a fost constatată o încălcare din cauza lipsei de probe și a insuficienței motivări, în prezentul caz autoritățile dispun de probe abundente și concludente, iar decizia este pe deplin motivată. Scopul urmărit – asigurarea liberei exprimări a opiniei poporului prin alegeri autentice – este unul legitim și de prim rang, iar măsura răspunde unei nevoi sociale imperioase: aceea de a împiedica subminarea procesului electoral de factori corupți și externi. Statul s-a aflat în marja sa de apreciere în a decide excluderea unui concurent care a încălcat reguli esențiale menite să protejeze ordinea democratică (în consonanță cu principiile din cauza *Refah Partisi c. Turcia*), totodată acționând pentru a menține integritatea votului (așa cum sugerează cauza *Kovach c. Ucraina*). Nu în ultimul rând, normele aplicate au fost clare și previzibile, fiind în vigoare anterior începerii scrutinului, iar sancțiunea a fost aplicată nediscriminatoriu, doar în urma constatării încălcărilor explicate ale acestor norme (principiu conform cu *Lykourazos c. Grecia*). Prin urmare, nu se identifică vreo disproporție sau arbitrar la lumina obligațiilor convenționale; dimpotrivă, reacția autorităților este aliniată cu exigențele de protecție a procesului electoral liber.

Ultima ratio: Având în vedere caracterul extins și repetitiv al conduitei ilegale a partidului, excluderea din cursă s-a dovedit singurul remediu eficient pentru a opri vicierea alegerilor. S-a demonstrat că măsurile mai blânde prevăzute de lege nu ar fi putut corecta situația: un avertisment sau o amendă ar fi fost ignorate sau absorbite fără dificultate de către un actor susținut material aproape nelimitat din exterior. Numai măsura excluderii – *ultima ratio* în arsenalul sancțiunilor – a fost aptă să întrerupă de îndată fluxul financiar ilicit și să împiedice continuarea coruperii alegătorilor, restabilind condițiile de legalitate și corectitudine pentru ansamblul competiției electorale.

Astfel, în temeiul art. 102 alin. (5) lit. a), c) din Codul electoral, având în vedere încălcările grave constatate și luând în considerare analiza de proporționalitate efectuată în conformitate cu art. 3 din Protocolul nr. 1 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, se concluzionează că măsura excluderii Partidului Politic „Moldova MARE” din cursa electorală este legală, necesară și proporțională cu scopul legitim de a proteja integritatea și echitatea scrutinului parlamentar.

Art. 29 Cod administrativ prevede că, (1) Orice măsură întreprinsă de autoritățile publice prin care se afectează drepturile sau libertățile prevăzute de lege trebuie să corespundă principiului proporționalității.

(2) O măsură întreprinsă de autoritățile publice este proporțională dacă:

a) este potrivită pentru atingerea scopului urmărit în temeiul împuternicirii atribuite

prin lege;

b) este necesară pentru atingerea scopului;

c) este rezonabilă.

(3) Măsura întreprinsă de autoritățile publice este una rezonabilă dacă ingerința produsă prin ea nu este disproporțională în raport cu scopul urmărit.

Conceptual, proporționalitatea acțiunii administrative, în special a actului administrativ, constă în obligația autorităților publice de a nu interveni în drepturile cetățeanului, decât într-un mod armonios și echilibrat și doar atunci când o cere interesul public, fără a atinge substanța dreptului subiectiv. Ingerințele în drepturile omului prin acțiune administrativă nu este exclusă, însă ea trebuie să urmărească un scop legitim urmând să fie potrivă, necesară și rezonabilă.

Proporționalitatea constituie un element obligatoriu al principiului legalității acțiunii administrative. Controlul judecătoresc efectiv realizat prin acțiunea în contencios administrativ obligă judecătorul administrativ să verifice respectarea acestei axiome juridice de către autoritățile publice, atunci când se relaționează cu cetățeanul prin acțiunea administrativă. Orice hotărâre judecătorească prin care se înfăptuiește jurisdicția administrativă trebuie să conțină efectuarea testului proporționalității.

Astfel, orice măsură întreprinsă de autoritățile publice prin care se afectează drepturile sau libertățile prevăzute de lege trebuie să corespundă principiului proporționalității. Verbul „trebuie” utilizat de legiuitorul Republicii Moldova în textul articolului 29 din Codul administrativ denotă despre o obligație absolută de respectare de către autoritățile publice a proporționalității atunci când întreprind măsuri oficiale, dar și obligația instanței de judecată de a verifica în ce măsură corespunde proporționalității.

Principiul proporționalității este derivat din statul de drept și are scopul de a proteja cetățenii de administrație publică disproporționată. Se bazează pe relația dintre scop și mijloace. Deci mijloacele pentru atingerea unui scop anume trebuie să fie potrivite, necesare și rezonabile. O măsură este potrivită numai dacă poate atinge scopul dorit și este necesară numai dacă nu este disponibil un alt mijloc la fel de adecvat care să nu interfereze cu drepturile persoanei în cauză. Mai mult, relația dintre scop și mijloace nu trebuie să fie lipsită de rezonabilitate. O încălcare a principiului proporționalității duce la nelegalitatea actului administrativ și nu poate fi înlăturată.

La caz, în contextul celor elucidate supra, Completul judiciar conchide că hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 4119 din 26 septembrie 2025, este una legală, justificată și proporțională, iar aprobarea acesteia a avut loc în conformitate cu prevederile legale și principiile de drept internaționale.

Cu referire la alegația și obiecțiile reprezentantului reclamantului invocate asupra faptului, precum că membrii Comisiei Electorale Centrale nu puteau participa la luarea unei atare decizii, întrucât ar fi fost vizați într-un proces contravențional inițiat la cererea reclamantului, instanța reține că, reieșind din atribuțiile Comisiei Electorale Centrale, care este un organul colegial, soluțiile se vor adopta deasemenea în mod colegial, iar faptul că trei membri ai Comisiei Electorale Centrale ar fi vizați într-o procedură contravențională inițiată de Partid nu îi limitează în luarea unor atare decizii. Mai mult, ca atât prin excluderea acestora riscăm să fie blocată activitatea întregului organ colegial.

Cu referire la obiecțiile că membrii Comisiei au participat ilegal la examinarea propriilor cereri de recuzare, instanța de judecată reiterează argumentele expuse mai sus și din rațiunile ”doctrinei necesității”, rezultă că, atunci când un organ colegial este chemat să soluționeze o problemă pentru a preveni blocarea activității acestuia, este admisibilă chestiunea examinării propriilor cereri de recuzare. Or, în caz contrar un organ electoral nu poate invoca lipsa posibilității de a soluționa o problemă, atunci când acestuia i se solicită prin prima ”testului necesității”.

Pe motivele expuse, Completul judiciar va respinge ca neîntemeiată acțiunea în contencios administrativ depusă de Partidul Politic „MOLDOVA MARE” împotriva Comisiei Electorale Centrale, terți Serviciul de Informații și Securitate, Centrul Național Anticorupție, Inspectoratul General al Poliției și Partidul Politic „Partidul Social Democrat European” cu privire la anularea hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 4119 din 26 septembrie 2025.

În conformitate cu prevederile art. 101 Cod electoral, art. 224, 225 Cod Administrativ, instanța de judecată,

H O T Ă R Ă Ș T E:

Acțiunea în contencios administrativ electoral, în contestare, înaintată de Partidul Politic „MOLDOVA MARE” împotriva Comisiei Electorale Centrale, terți Serviciul de Informații și Securitate, Centrul Național Anticorupție, Inspectoratul General al Poliției și Partidul Politic „Partidul Social Democrat European” cu privire la anularea hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 4119 din 26 septembrie 2025, ***se respinge ca neîntemeiată.***

Hotărârea cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 3 (trei) zile, dar nu mai târziu de ziua alegerilor.

Președintele completului,
judecător

Sîrbu Victoria

Judecători

Cașcaval Andrei

Bagrin Lucia